

Czy skradziono część skarbu z Katedry? »9

Ile stracimy na umowie USA–UE? »12-13

Dzieła mistrza baroku w Wilnie »14-15

Orlen największym płatnikiem podatków »21

Warzą się losy rządu Gintautasa Paluckasa. Koalicjant żąda dymisji premiera

Fot. Olga Posaskova, LRS; Ūla Liskevičiūtė, LRS; Laima Penek, LRV; fotomontaż A.K.

Nie tylko opozycja domaga się dymisji premiera litewskiego rządu Gintautasa Paluckasa. Jego koalicjant przewodniczący Sejmu Saulius Skvernelis również nie widzi Paluckasa na czele rządu. Politolog Šarūnas Liekis nie widzi podstaw do dymisji, ale jego zdaniem premier nie robi nic, aby się obronić. Sam szef rządu tymczasem przebywa na urlopie. »6-7

Gdzie jest dron z Białorusi. Jak reagować w przyszłości? »8

ISSN 1392-0405

Zmarł wybitny badacz Litwy prof. Piotr Łossowski »18-19

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

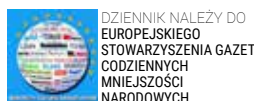
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Trump skraca ultimatum wobec Rosji. „Prezydent był cierpliwy, ale niektórzy mogli źle to interpretować”

Prezydent USA Donald Trump zapowiedział, że jeśli Rosja w ciągu 10 dni nie podejmie działań zmierzających do zakończenia wojny w Ukrainie, Waszyngton nałoży nowe sankcje i cła. Wcześniej mówił o 50 dniach, ale zaznaczył, że „chyba wie, co się wydarzy”. Władze Ukrainy przyjęły deklarację Trumpa z uznaniem, a Kreml ze złością.

Nowe ultimatum znacząco skróciło wcześniejszy termin – pierwotnie mówił o 50 dniach.

– Potem (po 10 dniach – przyp. red.) nałożymy sankcje i cła. Nie wiem, czy to wpłynie na Rosję, czy nie, bo on (Putin) oczywiście chce, by wojna trwała dalej – powiedział prezydent USA podczas rozmowy z dziennikarzami na pokładzie Air Force One.

Dodał, że oba kraje tracą łącznie 7 tys. żołnierzy każdego tygodnia i to „wielka szkoda”.

STANOWISKO KIJOWA

Ukraińskie władze oceniły, że działania Trumpa mogą istotnie osłabić pozycję Rosji na arenie międzynarodowej.

Szef kancelarii prezydenta Ukrainy Andrij Jermak stwierdził, że nowe sankcje „mogą doprowadzić do zniszczenia rosyjskiej narracji w sprawie wojny w Ukrainie”.

– Trzeba działać. Wierzę w Amerykę. Wierzę w prezydenta Trumpa. Kiedy USA przewodzą – wolny świat podąża za nimi. Kiedy Ameryka jest zdecydowana – Rosja się wycofuje – napisał Jermak na Telegramie.

Jermak odniósł się również do słów Dmitrija Miedwiediewa, który skomentował ultimatum Trumpa jako groźbę prowadzącą do wojny USA z Rosją.

– Każde nowe ultimatum jest groźbą i krokiem w stronę wojny. Nie pomiędzy Rosją a Ukrainą, ale z jego własnym krajem – powiedział były prezydent Federacji Rosyjskiej.

Jermak podkreślił, że rosyjska propaganda kłamie, bo się boi. – Oni chcą dalej prowadzić wojnę. Zatrzymać ją można tylko siłą – zaznaczył.

Ocenił, że nowe sankcje „stworzą bardzo trudną sytuację dla rosyjskiej gospodarki”. Jego zdaniem, w połączeniu z „ogromnymi stratami Rosji na froncie” doprowadzi to do presji społecznej na Kreml. „Ludzie zaczną głośniejszy pytać Putina: Po co to wszystko zaczęło się? I dlaczego nie chcesz zakończyć tej wojny?” – podkreślił Jermak.

WSTĘPNY ZARYS SANKCJI

Amerykańska administracja nie ujawniła jeszcze szczegółów planowanych restrykcji. Trump w poprzednich wypowiedziach wskazywał jednak, że w grę wchodzi m.in. 100-procentowa stawka celna na towary z krajów, które kupują rosyjską ropę naftową. Takie obostrzenia mogłyby uderzyć m.in. w Chiny i Indie. Pytany o ryzyko wzrostu cen surowca, Trump odpowiedział, że nie widzi zagrożenia, bo USA mają duże

zasoby i w razie potrzeby zwiększą wydobycie.

W reakcji na wypowiedzi Trumpa rzeczniczka Departamentu Stanu USA Tammy Bruce stwierdziła, że prezydent może nie czekać na upływ wyznaczonych terminów.

„PREZYDENT BYŁ CIERPLIWY”

– Prezydent był cierpliwy, ale niektórzy ludzie mogli to źle zinterpretować. Ale myślę, że teraz minął już czas na błędne interpretacje – powiedziała Bruce. Zaznaczyła również, że skutki uboczne cel na kraje trzecie są brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji, choć mogą się pojawić.

Zarówno ultimatum, jak i reakcje administracji USA były szeroko komentowane w czasie, gdy Trump przebywał w Szkocji na prywatnej wizycie. W jej trakcie spotkał się m.in. z premierem Wielkiej Brytanii Keirem Starmerem oraz przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulą von der Leyen. Efektem spotkania z szefową KE było porozumienie handlowe między USA a Unią Europejską, które ograniczyło cła na większość unijnych towarów do 15 proc., zapobiegając automatycznemu wzrostowi taryf do 30 proc. od 1 sierpnia. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, PAP, mat.pras.

■ Donald Trump Fot. EPA-ELTA

■ W Wilnie po rocznej przerwie wznowiono budowę stadionu narodowego Fot. Dainius Labutis, ELTA

Odsłonięcie odnowionych pomników na Starej Rossie

Spółeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą zaprasza na uroczystość odsłonięcia odnowionych pomników dr. Wacława Jasińskiego i dr. Antoniego Kozłowieckiego na cmentarzu Na Starej Rossie. Wydarzenie odbędzie się w sobotę, 9 sierpnia 2025 roku, o godz. 10:00.

Renowację nagrobków sfinansowała Warmińsko-Mazurska Izba Lekarska we

współpracy ze Spółecznym Komitetem Opieki nad Starą Rossą. Uroczystość rozpocznie się przy pomniku dr. Jasińskiego (sektor 2), gdzie zaplanowano powitanie gości.

Prezes wspomnianej izby, lek. dent. Anna Lella, wygłosi okolicznościowe przemówienie podczas odsłonięcia pomnika. Swoje przemówienia wygłoszą także chargé d'affaires Grzegorz Marek

Poznański, konsul generalny Dariusz Wiśniewski.

Następnie uczestnicy przejdą do pomnika dr. Kozłowieckiego (sektor 6), gdzie również odbędzie się uroczyste odsłonięcie i zapalenie zniczy.

Na zakończenie organizatorzy zapraszają na krótką, około 30-minutową wykładkę po Cmentarzu na Starej Rossie.

Organizatorzy

Senat RP podjął uchwałę w sprawie przesiedleń Polaków

30 lipca br. Senat podjął przez aklamację uchwałę w sprawie przesiedleń ludności polskiej z terenów wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej.

W tym roku przypada 80. rocznica konferencji jałtańskiej, podczas której alian-

skie mocarstwa przesądziły o kształcie terytorium państwa polskiego. Na mocy decyzji Stalina zostały one przyłączone do państwa sowieckiego. Przesiedlenia rozpoczęły się już w 1944 r. W następnych latach do Polski przybyły niemal

2 miliony obywateli polskich, którzy w większości zostali osiedleni w zachodnich i północnych częściach Polski. Akcja przesiedleńcza ludności prowadzona przez władze sowieckie przebiegała w trudnych warunkach.

PAP

Podziękowanie

Najserdeczniejsze „Bóg zapłać” wszystkim krewnym, bliskim, znajomym, sąsiadom, współpracownikom za współczucie i wsparcie okazane w ciężkiej chwili utraty przedwcześnie zmarłego ukochanego syna Aleksandra Borowika.

Stroskana mama z rodziną

Imieniny

31 lipca

Adama, Alfonsa, Demokryta, Emiliana, Ernesta, Fabii, Germana, Heleny, Igi, Ignacego, Justyna, Lubomira

1 sierpnia

Aleksandra, Antoniny, Konrada, Leoncjusza, Marceli, Nadziei, Piotra, Rudolfa, Salomei, Wiary, Wiercisława

Cytat dnia

„Zaczekajmy na decyzję komisji, ale jak wspomniałem, ja również uważam, że szanse na jego pozostanie na stanowisku są niewielkie” – tak minister finansów Litwy Rimantas Šadžius skomentował zatrzymanie po pijanemu dyrektora Departamentu Celnego Litwy Dariusza Žvironasa.

Liczba dnia

40 mln. euro tyle przeznaczył rząd Litwy dla narodowego banku rozwoju ILTE na finansowanie renowacji bloków wielomieszkalnych. W końcu maja do banku wpłynęło 734 wniosków na renowację bloków.

Samorząd Rejonu Wileńskiego zaprasza do rejestracji na objazdową zbiórkę odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych

Samorząd Rejonu Wileńskiego informuje, że rozpoczęła się rejestracja na wrześniowy i listopadowy objazdowy odbiór odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych w rejonie wileńskim. W tym roku zrezygnowano z dotychczasowych punktów zbiórki – wszystkie odpady będą odbierane bezpośrednio od zarejestrowanych mieszkańców.

Właściciele nieruchomości położonych na terenach wspólnot ogrodniczych proszeni są o kontakt z przewodniczącym wspólnoty, który wskaże wspólne miejsce odbioru odpadów. Jest to konieczne, ponieważ przewoźnicy nie mają możliwości dojazdu do każdej indywidualnej posesji.

Mieszkańcy zainteresowani pozbyciem się odpadów wielkogabarytowych lub niebezpiecznych proszeni są o kontakt z przewoźnikiem do 29 sierpnia br. Należy podać swoje dane kontaktowe, dokładny adres odbioru oraz rodzaj i ilość odpadów.

Na terenie rejonu wileńskiego mieszkańców obsługują:

ZSA „Nemenčinės komunalininkas” – obsługuje gminy: Awizienie, Bezdzany, Bujwidze, Dukszty, Mejszagola, Niemenczyn, miasto Niemenczyn, Podbrzezie, Rzesza, Suderwie, Sużany i Zujuny. Kontakt: e-mail atliekos@nemenkom.lt lub tel. +370 685 253 00.

ZSA „Nemėžio komunalininkas” – obsługuje gminy: Czarny Bór, Kowalczyki, Ławaryszki, Mariampol, Miedniki, Mickuny, Niemież, Pogiry, Rudomino, Rukojnie i Szaterniki. Kontakt: e-mail violeta@nkom.lt lub tel. +370 652 676 93.

Firmy komunalne, na podstawie zgłoszeń, tworzą listy mieszkańców i wyznaczają trasy odbioru. Odpady zostaną odebrane zgodnie z ustalonym harmonogramem, a przewoźnicy skontaktują się z mieszkańcami telefonicznie przed przyjazdem.

Harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych zostanie ogłoszony na początku września br.

Objazdowa zbiórka obejmie odpady wielkogabarytowe (np. stare meble, in-

stalacje łazienkowe) oraz niebezpieczne odpady domowe (np. baterie, farby, rozpuszczalniki, chemia gospodarcza, akumulatory).

Nie będą odbierane odpady budowlane i rozbiórkowe. Te odpady można bezpłatnie oddać do punktów zbiórki odpadów wielkogabarytowych. Szczegółowe informacje o ich lokalizacji, godzinach otwarcia i przyjmowanych odpadach można znaleźć na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego: <https://www.vrsa.lt/atlieku-tvarkymas/dideliu-gabaritu-atlieku-surinkimo-aiksteles/407>.

Fot. vrsa.lt

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Powtórne wybory sołtysa w sołectwie Ginejcziszki gminy Zujuny w rejonie wileńskim

Samorząd Rejonu Wileńskiego informuje, że **w 20 sierpnia 2025 r. od godz. 14 do godz. 19** w urzędzie gminy Zujuny (**ul. Buivydiškių 3, w. Zujuny, rejon wileński**) poprzez głosowanie za pomocą ankiety odbędą się powtórne wybory na sołtysa sołectwa Ginejcziszki gminy Zujuny. Mieszkańcy sołectwa Ginejcziszki i organizacje społeczne realizujące działalność w sołectwie, są proszeni **do 9 sierpnia 2025 r.** o zgłaszanie kandydatów na sołtysa.

Oferty można składać w urzędzie gminy Zujuny lub przesłać pocztą elektroniczną: zujunuseniuoja@vrsa.lt. Lista kandydatów na sołtysa zostanie ogłoszona na stronie internetowej samorządu rejonu wileńskiego **www.vrsa.lt od 12 sierpnia br.**

Dokumenty, które należy złożyć: • zgłoszenie kandydata na sołtysa (w dowolnej formie pisemnej); • pisemną zgodę kandydata (**można znaleźć na www.vrsa.lt**); • życiorys kandydata; • jeżeli kandydata zgłasza organizacja społeczna, dodatkowo należy załączyć uwierzytelnioną kopię protokołu posiedzenia lub jego wypis.

Kandydatem na sołtysa może być pełnoletni mieszkaniec sołectwa, który nie później niż za 60 dni do wyborów zadeklarował miejsce zamieszkania w tym sołectwie, w którym zaproponowano jego kandydaturę na sołtysa (na podst. art. 38 ust. 6 Ustawy o samorządzie terytorialnym Republiki Litewskiej, art. 8 ust. 2 i 3 Kodeksu wyborczego).

Granice sołectwa: wieś Ginejcziszki, wieś Pašilaičiai.

GOSPODARKA W tym roku przychody Vilniaus vandenys wzrosły do 33,1 mln euro.

W pierwszym półroczu tego roku przedsiębiorstwo wodociągowe Vilniaus vandenys osiągnęło przychody w wysokości 33,1 mln euro, czyli o 6,7 proc. więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku, poinformowało przedsiębiorstwo w środę 30 lipca. Zysk przed opodatkowaniem, odsetkami, amortyzacją i umorzeniem (EBITDA) za pierwsze półrocze wyniósł 10,2 mln euro.

„Wyniki finansowe pokazują, że skutecznie zarządzamy kosztami – EBITDA na jednego pracownika w pierwszym półroczu wyniosła 17,7 tys. euro i przekroczyła nasze plany” – powiedział w komunikacie dyrektor generalny Vilniaus vandenų Saulius Savickas.

Firma zainwestowała 14,6 mln euro w poprawę jakości usług i infrastrukturę. W pierwszym półroczu tego roku Vilniaus vandenys sprzedało 15,9 mln m³ wody pitnej i oczyściło 17,5 mln m³ ścieków – nieco więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku. Przedsiębiorstwo zainstalowało już 187 tys. inteligentnych wodomierzy.

WILNO Powstanie nowy kompleks mieszkaniowo-sportowo-handlowy

Firma deweloperska Rewo planuje budowę nowego kompleksu budynków komercyjnych, mieszkalnych i sportowych w dzielnicy Poszyłajcie w stolicy. Na terenie o powierzchni prawie 3 ha przy ulicy Leičių firma zamierza etapami wybudować wielofunkcyjny kompleks o łącznej powierzchni 64,8 tys. m². Szef Rewo Edvinas Malevskis mówi, że na rynek trafi 670 mieszkań, a cały teren zostanie podzielony na trzy części i projekt będzie realizowany etapami.

Oprócz budynków wielorodzinnych w dzielnicy Leičių planowana jest budowa przedszkola i innych obiektów przeznaczonych dla społeczności, a także klubu sportowego przystosowanego do gry w padla, koszykówkę, tenisa i badminton. Na pierwszych piętrach budynków przewidziano powierzchnie komercyjne.

WATYKAN Papież ostrzegł przed zagrożeniem w dobie SM i AI

We wtorek 29 lipca podczas mszy świętej odprawianej w Watykanie papież Leon XVI wezwał katolickich opinotwórców do ochrony godności ludzkiej w internecie w obliczu wyzwań związanych ze sztuczną inteligencją (AI). Tysiące młodych katolików przybyło w tym tygodniu do Rzymu, aby wziąć udział w odbywającym się co 25 lat Jubileuszu Młodzieży Watykańskiej, w ramach którego Kościół katolicki podejmuje działania mające na celu szerzenie swojego przesłania w internecie w związku ze spadkiem frekwencji w kościołach. „Nic, co pochodzi od człowieka i jego kreatywności, nie powinno być wykorzystywane do poniżania godności innych ludzi” – powiedział Leon do młodych katolickich influencerów z mediów społecznościowych. Wezwał świat do zachowania „naszej zdolności do słuchania i mówienia” w nowej erze AI. Watykan organizuje dwudniowe wydarzenie, w którym

uczestniczą tzw. „cyfrowi misjonarze i katolicycy wpływowi” z całego świata, aby zwiększyć swoje wpływy w internecie.

UKRAINA Kolejne zgody na ekshumacje

We wtorek 29 lipca w Kijowie odbyło się spotkanie poświęcone kolejnym etapom prac ekshumacyjnych w Polsce i na Ukrainie. Omawiano m.in. kontynuację badań w Pużnikach i Zboiskach. Ukraina wydała zgodę dla obu miejscowości, w tej drugiej w 1939 r. polskie wojsko walczyło z Wehrmachtem. Polski poseł Paweł Kowal zaproponował powołanie platformy dla darczyńców wspierających ochronę dziedzictwa. Ukraiński wiceminister kultury Andrij Nadżos podziękował Polsce za wsparcie w ochronie dziedzictwa i pamięci historycznej. Tymczasem Ukraina czeka na zgodę Polski na prace poszukiwawcze ukraińskich ofiar w Jureczkowej na Podkarpaciu.

PALESTYNA Zapowiedź Brytanii „dyplomatycznym łomem”

Premier Wielkiej Brytanii Keir Starmer zasugerował, że kraj uzna państwowość Palestyny, jeśli Izrael nie zawiesi broni. Zapowiedź premiera wywołała skrajne reakcje. BBC nazwała ją „dyplomatycznym łomem”, mającym ożywić proces pokojowy. „Telegraph” określił ją jako „najciemniejszy dzień” brytyjskiej dyplomacji od inwazji na Irak 2003 r. Uznanie Palestyny we wrześniu wydaje się niemal przesądzone. Tymczasem może to być jednocześnie powrót Wielkiej Brytanii do roli gracza w polityce międzynarodowej i zmusić do kolejnych rozmów na Bliskim Wschodzie.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS,mat.pras.,inf. wł.;Fot.ELTA;
alicia.klonowska@kurierwilenski.lt

Sprawa Paluckasa: brak jedności w koalicji i pasywność rządu

Opozycja domaga się dymisji premiera Gintautasa Paluckasa. Przewodniczący Sejmu Saulius Skvernelis również nie widzi Paluckasa na czele rządu.

Antoni Radczenko

Politolog Šarūnas Liekis nie widzi podstaw do dymisji, ale jego zdaniem premier nie robi nic, aby się obronić.

Opozycja po dziennikarskich śledztwach ujawniających powiązania biznesowe Gintautasa Paluckasa żąda dymisji premiera. Zgodnie z litewskim ustawodawstwem dymisja premiera oznacza również dymisję całego rządu. Starszy doradca prezydenta Litwy Gitanas Nausėdy Frederikas Jansonas oświadczył, że głowa państwa nie ma zastrzeżeń wobec pracy rządu. „W państwie nie ma kryzysu. W rządzie nie ma kryzysu. Rząd pracuje i prace się odbywają. W kryzysie jest premier” – oświadczył we wtorek na antenie „Žinių radijas”.

PREMIER DO DYMISJI?

Dzień później na falach tego samego radia przewodniczący Sejmu Saulius Skvernelis twierdzi, że nie widzi perspektyw do dalszej pracy na stanowisku szefa rządu dla Paluckasa. „Nasza partia, jej rząd, powiedział jasno: nie widzimy możliwości, aby premier nadal pracował” – oświadczył polityk.

Saulius Skvernelis nie wykluczył wyjścia z koalicji rządzącej. „Przekazaliśmy swoje stanowisko, jeśli nasi partnerzy koalicyjni mają odrębne zdanie, to my po prostu zrobimy ten krok, a koalicja będzie mogła pracować dalej” – oświadczył Skvernelis. Lider „Świtu Niemna” Remigijus Žemaitaitis nie sądzi, aby ugrupowanie Skvernelisa wyszło z koalicji. „Zaczekajcie do września. Wydaje mi się, że on będzie mówił, że go źle zrozumiano, że był jubileusz, ciężkie urodziny, albo jeszcze coś podobnego” – żartował w rozmowie z dziennikarzami polityk. Doda-

Wszystko wskazuje na to, że premier raczej poda się do dymisji – oświadczył Šarūnas Liekis. Fot. Marian Paluszkiwicz

jąc, że na obecną sytuację trzeba patrzeć spokojnie i z dystansem.

Socjaldemokraci słowa przewodniczącego Sejmu odebrali, jako swego rodzaju ultimatum. „Bardzo smutne, że zachowuje się, jak prawdziwy PR-owiec, który wysłał wiadomość zamiast rozmawiać z partnerami, jak do tego zobowiązuje umowa koalicyjna” – oświadczyła posłanka z ramienia partii socjaldemokratycznej Rasa Budbergytė.

Lider konserwatystów Laurynas Kasčiūnas oświadczył, że wyjście Związku Demokratów „W imię Litwy” z koalicji oznacza koniec koalicji. „Oczywiście teoretycznie koalicja może składać się z dwóch partii. Socjaldemokraci mają 52 posłów, a „Świt Niemna” – 19. (...) ale moim zdaniem, to już byłby koniec koalicji” – powiedział konserwatysta. Dodając: „Prezydent dał Paluckasowi dwa tygodnie, które kończą się 8 sierpnia. Czekamy, czy będą podjęte jakieś decyzje. Wydaje mi się, że te decyzje

dojrzewają. Bo to, co słyszę, również od przewodniczącego Sejmu, to już jest zmiana”.

BŁĄD PREMIERA

– Po pierwsze, problem tkwi w samym premierze, który się nie broni przed atakiem medialnym. Po drugie, w rządzie z powodu jego pasywności ministrowie zamiast się bronić, milczą. Po trzecie, w koalicji, w której brakuje jedności, ponieważ powinni, chociażby na poziomie retorycznym, zamianifestować solidarność z premierem. Jednak podstawowy problem to zachowanie Gintautasa Paluckasa i to, jak próbuje uporać się z kryzysem. Więc wszystko wskazuje na to, że premier raczej poda się do dymisji – oświadcza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” politolog i historyk Šarūnas Liekis, dziekan Wydziału nauk politycznych i dyplomacji Uniwersytetu Wiltolda Wielkiego.

7.>>

6.>>

Szef konserwatystów oświadczył, że opozycja ma zamiar zwołać nadzwyczajne posiedzenie Sejmu w celu zorganizowania impeachmentu dla Gintautasa Paluckasa. Saulius Skvernelis oświadczył, że jego partia jest sceptyczna względem inicjatywy opozycji. – Technicznie rzecz biorąc, nawet, jeśli opozycja wygra impeachment, to Paluckas nadal może piastować stanowisko premiera. Czasami o tym na Litwie zapominamy, ale premier nie musi być posłem. Generalnie rzecz biorąc mamy wadliwą praktykę, że wszyscy ministrowie równolegle są też posłami na Sejm. Na Litwie lubimy mówić o konstytucjonalizmie, ale generalnie łamiemy te zasady, ponieważ u nas władza ustawodawcza nie jest oddzielona od władzy wykonawczej – zaznacza politolog. Zdaniem rozmówcy po dymisji Paluckasa koalicja raczej się nie rozpadnie, aczkolwiek nie można wykluczyć innych scenariuszy.

DWA TYGODNIE

Gitanas Nausėda, po spotkaniu z premierem w ubiegłym tygodniu, oświadczył, że Paluckas ma dwa tygodnie, aby odpowiedzieć na wszystkie pytania dotyczące jego powiązań biznesowych. Od ubiegłego piątku premier przebywa na urlopie.

Saulius Skvernelis nie wykluczył wyjścia z koalicji rządzącej
Fot. Dainius Labutis, ELTA

W poniedziałek urlopujący szef rządu wysłał list do członków partii. Polityk napisał, że w ciągu pół roku rządowi mimo oporu udało się dokonać znacznych zmian. Na przykład w podatkach lub energetyce. Według polityka reformy rządu wielu się nie spodobały, dlatego rozpoczął się atak na jego osobę. „Mówię o najbogatszych ludziach Litwy i grupach interesów, w wypadku których nasze decyzje wpłynęły bezpośrednio na dochody. Obecnie są mobilizowany wszelkie zasoby polityczne, finansowe oraz ludzkie. Cel jest prosty: dążą do dyskredytacji całej mojej przeszłości w biznesie i polityce” – czytamy w liście.

Premier przyznał się, że popełnił błędy i teraz czeka na odpowiednie wnioski konkretnych instytucji państwowych. „Nie trzymam się kurczowo żadnego stanowiska w życiu i nie będę się trzymać – jestem otwarty na wszystkie scenariusze i rozwiązania. Jednak rozumiem również wpływ moich osobistych decyzji politycznych zarówno na naszą partię, jak i na koalicję rządzącą oraz rząd. Dlatego mówię odpowiedzialnie: wszystkie decyzje podejmiemy wspólnie, jako partia, i znajdziemy najlepsze wyjście z tej sytuacji” – podkreślił Gintautas Paluckas. ■

TVP
WILNO

Strefa zabaw dla dzieci na lotnisku w Wilnie

Na wileńskim lotnisku uruchomiono stałą przestrzeń edukacyjną dla dzieci, promującą ideę Zielonej Stolicy Europy 2025. Podróżujący mali pasażerowie mogą tam łączyć zabawę z nauką o przyrodzie i ekologii Wilna.

Przestrzeń znajduje się poza strefą Schengen, skąd startują czarterowe loty do na przykład Turcji czy Egiptu. Strefa została zaprojektowana jako interaktywne miejsce gier i zadań, które rozwijają ciekawość oraz umiejętności motoryczne. Dzieci znajdą tam m.in. grę „Podróż sortowania”, edukacyjne kostki z wizerunkami ptaków i zwierząt, zadania o transporcie miejskim, drzewach oraz mieszkańcach lasów Wilna.

„Jednym z naszych najważniejszych celów jest zaangażowanie różnych grup społecznych w poznanie zrównoważonego rozwoju poprzez doświadczenie. Ta przestrzeń to zaproszenie dla dzieci do poznania zielonej strony Wilna w zabawny sposób, a dla rodziców – okazja do rozpoczęcia rozmowy o ochronie środowiska jeszcze przed startem samolotu” – powiedziała Jurga Počiūtė-Mikūtienė, kierowniczka projektu „Wilno – Zieloną Stolicą Europy 2025”.

Przedstawiciel litewskich lotnisk Tadas Vasiliauskas zaznaczył znaczenie tej inicjatywy dla komfortu pasażerów.

„Rodziny z dziećmi stanowią znaczną część naszych pasażerów, dlatego takie inicjatywy jak przestrzeń edukacyjna dla dzieci są dla nas priorytetowe. Pomagają one nie tylko w zajęciu najmłodszych, ale także przyczyniają się do poprawy satysfakcji pasażerów” – powiedział Tadas Vasiliauskas.

Lokalizacja poza strefą Schengen nie jest przypadkowa – to właśnie stąd startują czarterowe loty rodzinne do popularnych kierunków wypoczynkowych, takich jak Turcja czy Egipt. Strefa będzie funkcjonować na stałe.

Opr. J.B. na podst. Inf. Vilnius.lt

Nadal trwają poszukiwania drona z Białorusi

Wojsko litewskie nadal prowadzi poszukiwania drona, który prawdopodobnie przyleciał z terytorium Białorusi w poniedziałek, 28 lipca.

Justyna Giedrojc

Wojskowi przesłuchali blisko 100 świadków i na podstawie ich relacji próbują odtworzyć możliwą trajektorię lotu bezzałogowca.

– Sytuacja jest taka, że nie mamy obiektywnych sprawdzonych danych o miejscu poszukiwanego drona. Może być też tak, że nie uda się go znaleźć, jeżeli znajduje się on w trudno dostępnym miejscu, np. w lesie, gdzie nie ma widoczności z góry. Wnioski można będzie wyciągnąć dopiero wtedy, gdy dron zostanie znaleziony i można będzie go obejrzeć. Istnieją dwie wersje – może to być dron Shahed albo Gerbera. Pierwszy jest niebezpieczny, drugi nie. Ukraińcy skonstruowali bardzo podobny dron Batjar, który zakończył testowanie. Z daleka te drony odróżnić jest bardzo trudno – komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Artur Płockszto, wykładowca Litewskiej Akademii Wojskowej im. gen. J. Žemaitisa, doradca minister ochrony kraju Litwy.

DRON TRUDNO ZWERYFIKOWAĆ PRZY POMOCY RADARÓW

Rozmówca zauważa, że nie powinno być tak, że bezzałogowy statek powietrzny bez przeszkód wleciał z Białorusi na terytorium Litwy.

– Dron jest obiektem małym, który ma bardzo niewielkie odbicie radarowe i który leci nisko, czyli obiektywnie trudno go zweryfikować przy pomocy radarów. Raczej jest to możliwe czysto wizualnie. Tego typu drony mają silnik spalinowy, dlatego są hałaśliwe i dobrze słyszalne. Jeden z ukraińskich systemów oparty jest na detekcji akustycznej, czyli po prostu są mikrofony, które słyszą dźwięk przelatującego drona. Następnie mikrofony jeden po drugim przesyłają dane i w ten sposób można zobaczyć, jaka jest trajektoria lotu bezzałogowca. Moim zdaniem, jest to bardzo skuteczny system, tyle, że nie działa od razu – trzeba, żeby

Wojsko litewskie prowadzi poszukiwania drona, który prawdopodobnie przyleciał z terytorium Białorusi 28 lipca Fot. Andrius Ufartas, ELTA

dron przeleciał pewną odległość, zanim jego dźwięk zostanie usłyszany. Jeżeli chodzi o Wilno, to jest ono zbyt blisko granicy i to jest podstawowy problem. Dlatego w naszym przypadku trzeba byłoby mieć specjalne radary przystosowane do wykrycia niskolejących małych celów. Takie radary są, teraz jest duże zapotrzebowanie na nie. Myślę, że Litwa na pewno będzie je kupować, ale szybko tego nie da się zrobić – wyjaśnia Artur Płockszto.

WYKORZYSTANIE DRONÓW DO PRZEMYTU

Dodaje, że i przedtem na Litwie dochodziło do naruszeń przestrzeni powietrznej przez drony.

– Nie jest tajemnicą, że są używane przez przemytników dla przemytu, przede wszystkim, papierosów. Nasze służby graniczne wyłapują te drony, jeśli je widzą – zaznacza ekspert.

Zgodnie z informacjami podanymi przez Siły Przeciwlotnicze dron został namierzony jeszcze na terytorium Białorusi.

– Najbardziej prawdopodobną wersją jest to, że był to rosyjski dron, który przyleciał znad Ukrainy po-

przez Białoruś. Białorusini go albo nie zauważyli, albo nie zdołali zestrzelić – podsumowuje Artur Płockszto.

LITWA WZMACNIA OCHRONĘ PRZESTRZENI POWIETRZNEJ

W związku z rosnącym zagrożeniem ze strony dronów Litwa wzmacnia ochronę swojej przestrzeni powietrznej. Ministerstwo Ochrony Kraju planuje również zakup nowoczesnego sprzętu do jej monitorowania. Minister Dovilė Šakalienė podkreśla, że celem jest stworzenie sprawnego systemu zarządzania przestrzenią powietrzną, który pozwoli na szybkie reagowanie i unieszkodliwienie zagrożeń bez narażania infrastruktury cywilnej.

Podejmowane są także działania edukacyjne i informacyjne. Wojsko apeluje, by wszelkie podejrzane obiekty zauważone w przestrzeni powietrznej lub na ziemi zgłaszać dzwoniąc na nr tel. 112. W razie znalezienia potencjalnego dronu nie należy się do niego zbliżać czy podejmować samodzielnych działań. ■

Czy skradziono część skarbu z Katedry?

Prokuratura wszczęła śledztwo

Honorata Adamowicz

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Wilnie podjął decyzję o wszczęciu śledztwa w sprawie możliwego przywłaszczenia części skarbu znajdującego w podziemiach Katedry Wileńskiej, do którego doszło pod koniec 2024 r. lub na początku 2025 r.

– Bardzo się z tego powodu cieszę. Mam nadzieję, że sprawiedliwość zatriumfuje. To bardzo dobra wiadomość. Kiedy się o tym dowiedziałem, bardzo się ucieszyłem. W połowie lipca wileńska policja odmówiła wszczęcia śledztwa, ale ta decyzja została uchylona. Początkowo wydawało mi się, że nikt nie będzie już wszczynał żadnego dochodzenia, że wszystko pozostanie po staremu. Ale dzięki Bogu pojawił się odważny prokurator, który podjął decyzję o wszczęciu śledztwa w sprawie możliwego przywłaszczenia części skarbu znajdującego w podziemiach katedry. Prokurator potraktował poważnie to, co napisaliśmy, że mamy dowody. Jeśli ta sprawa zostanie do końca wyjaśniona i zaginione rzeczy powrócą tam, gdzie powinny być, będę naprawdę bardzo szczęśliwy – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” konserwator Saulius Poderis.

ZAGINĘŁA CZĘŚĆ SKARBU ODKRYTEGO W WILEŃSKIEJ ARCHIKATEDRZE

Konserwator twierdzi, że zaginęła część skarbu odkrytego w wileńskiej archikatedrze i uważa, że w jej podziemiach mogą znajdować się szczątki wielkiego księcia Witolda.

– Nie mogę powiedzieć dokładnie, ile i co zginęło. Ale wiem na pewno, że brakuje trzech rzeczy, ponieważ wykonałem zdjęcia z podziemi katedry za pomocą kamery endoskopowej i uwieczniłem na nich trzy obiekty, których nie ma na opublikowanej przez departament liście 59 znalezisk. Na zdjęciach widać, że to srebrna tabliczka, złota kula oraz coś przypominającego ludzkie szczątki. Mam też dowody na to, iż w podzie-

miach archikatedry mogą spoczywać szczątki samego Wielkiego Księcia Witolda – podkreśla Poderis.

Decyzja o wszczęciu dochodzenia została podjęta po rozważeniu okoliczności wskazanych w oświadczeniu i skardze konserwatora Sauliusa Poderisa dotyczących ewentualnego przywłaszczenia części wartości o dużym znaczeniu naukowym, historycznym i kulturowym, ważnych dla państwowości i społeczeństwa Litwy.

Wnioskodawca wskazał, że otwarcie skrytki w podziemiach katedry stołecznej i wydobywanie skarbu rzekomo odbyło się bez zachowania nakazu i procedur ustalonych przez Departament Kultury, a nie wszystkie przedmioty wchodzące w skład znaleziska mogły zostać ujawnione i zaprezentowane opinii publicznej.

W ocenie prokuratury, z punktu widzenia interesu publicznego konieczne jest wyjaśnienie, czy doszło do popełnienia czynu zabronionego. Zawarte w oświadczeniu i skardze twierdzenia dotyczące ewentualnego przywłaszczenia części skarbu mogą być zweryfikowane (potwierdzone lub zaprzeczone) dopiero po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i przygotowawczego, a w tym celu konieczne jest wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie

przywłaszczenia znaleziska (zgodnie z art. 185 Kodeksu karnego).

BEZCENNE INSYGNA I RELIKWIE WYDOBYTO Z PODZIEMI KATEDRY

W grudniu 2024 r. z podziemi katedry wydobyto bezcenne insygnia i relikwie ukryte podczas II wojny światowej: korony króla Polski i wielkiego księcia litewskiego Aleksandra Jagiellończyka oraz królowej Elżbiety Habsburżanki, pośmiertną koronę Barbary Radziwiłłówny i inne insygnia, sześć srebrnych plakiet zdobiących niegdyś Kaplicę św. Kazimierza, liczne wota, pierścienie, kolczyki, krzyżyki, insygnia biskupie oraz tabliczkę trumienną biskupa Benedykta Wojny.

Tymczasem Saulius Poderis twierdzi, że wiedział o skrytce od dekady i oskarżył archidiecezję o przywłaszczenie jego odkrycia. Według niego, natrafił na nią podczas wycieczki po katedrze, korzystając z kamery endoskopowej.

Proces wydobywania skarbu również wzbudził wątpliwości – nie uczestniczyli w nim przedstawiciele KPD, nie informowano ich o pracach, a sam moment wydobywania nie został sfilmowany. W lutym Departament Dziedzictwa Kulturowego nałożył na archidiecezję 868 euro grzywny. ■

W grudniu 2024 r. z podziemi katedry wydobyto bezcenne insygnia i relikwie ukryte podczas II wojny światowej Fot. Marian Paluszkiewicz

Rosja oszukuje swoich emerytów mieszkającym w krajach bałtyckich. Zaprzestali wypłacać emerytury

Obywatele Rosji mieszkający w państwach Bałtyckich w tym na Litwie zostali oszukani przez władze Rosji. Od lutego Rosja zaprzestała wypłat emerytur swoim obywatelom mieszkającym w krajach bałtyckich.

Honorata Adamowicz

Tłumaczy to tym, że nie może wypłacać emerytur obywatelom innych krajów z powodu sankcji. Tymczasem politolog Vytis Jurkonis, wykładowca w Instytucie Stosunków Międzynarodowych oraz Nauk Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego, twierdzi, że jest to beczelne kłamstwo.

Wielu z nich z powodu beczelnej polityki Moskwy znalazło się w bardzo trudnej sytuacji.

– Otrzymywałem regularnie emeryturę z Rosji, ponieważ przez wiele lat służyłem w armii radzieckiej. Moja litewska emerytura to zaledwie 400 euro, a więc podstawowym źródłem dochodu była emerytura z Rosji. Ostatni raz otrzymałem ją chyba w marcu. Dokładnie nie pamiętam. Teraz jest naprawdę bardzo ciężko, bo przeżyć za 400 euro jest po prostu niemożliwe. Jest to dowód na to, jak Rosjanie dbają o swoich ludzi – gorzko opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” 73-letni mężczyzna (imię i nazwisko znane redakcji).

Nasz rozmówca nie wie, co ma robić dalej; jak mówi, jest po prostu załamany. Zwracał się do litewskich instytucji w tej sprawie, ale tam mu powiedziano, że to Rosja powinna wypłacać mu emeryturę.

– Szczerze mówiąc o tym problemie nikt nie mówi otwarcie, ponieważ dzisiaj, jeżeli komuś powiesz, że pobierasz rosyjską emeryturę, od razu możesz zostać zdrajcą. Gdyby państwo litewskie płaciło takim jak ja normalne emerytury, z których można przeżyć, na pewno nikt by nie brał emerytur rosyjskich. Teraz nikomu nie jesteśmy potrzebni – mówi rozpaczony mężczyzna.

Vytis Jurkonis, wykładowca w Instytucie Stosunków Międzynarodowych oraz Nauk Politycz-

nych Uniwersytetu Wileńskiego, twierdzi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że gdyby Rosja chciała wypłacić emerytury swoim obywatelom mieszkającym na Litwie, to sankcje nałożone na Rosję na pewno by nie przeszkodziły.

– Obywatele Litwy posiadający obywatelstwo rosyjskie otrzymują emerytury z Rosji. W tym kontekście pojawia się pytanie już po stronie litewskiej, a konkretnie do osób pobierających rosyjskie emerytury, o ich stanowisko w sprawie wojny w Ukrainie – czy chcą utrzymywać jakiekolwiek stosunki z tak autorytarnym i przestępczym państwem. Bardzo ważne jest, by odpowiedzieć na to pytanie właśnie teraz – mówi politolog

Jak mówi Jurkonis, fakt, że Rosja nie wypłaca obecnie emerytur, wskazuje na to, że to państwo nie bierze pod uwagę ani własnych obywateli, którym powinny być wypłacane emerytury, ani prawa międzynarodowego, które zabrania zabijania innych ludzi, ani norm

międzynarodowych, a także umów dwustronnych.

– Wszyscy wiemy, że na Rosję są nałożone sankcje, ale gdyby chciała, to na pewno mogłaby wypłacić emerytury swoim ludziom, ale widocznie nie są oni potrzebni. Dziś Rosja szuka różnych wymówek, by nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Między innymi obwinia inne państwa, mówi, że nie może wypłacać świadczeń z powodu sankcji. Ale rozumiemy, że to beczelne kłamstwo – podkreśla Vytis Jurkonis, wykładowca w Instytucie Stosunków Międzynarodowych oraz Nauk Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego.

11 lutego br. Ambasada Rosji na Litwie ogłosiła na swojej oficjalnej stronie internetowej, że nie wypłaca już emerytur. Napisano tam: „z powodu sytuacji stworzonej przez jednostronne działania Banku Zachodniego, strona rosyjska, z przyczyn od niej niezależnych, nie jest obecnie w stanie wypłacać emerytur”. ■

Dziś Rosja szuka różnych wymówek, by nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Specjalny urlop dla opiekunów osób niepełnosprawnych coraz popularniejszy

Honorata Adamowicz

Z usługi tymczasowego wytchnienia korzysta coraz więcej osób. W ubiegłym roku, gdy po 1 lipca zmieniły się przepisy prawne dotyczących tej usługi, z tymczasowej opieki zastępczej skorzystało 280 osób. To specjalny urlop dla opiekunów, który był już świadczony w 42 samorządach. W tym roku do końca czerwca skorzystało z niego 461 osób.

– Usługa tymczasowego wytchnienia to pomoc dla opiekunów osób niepełnosprawnych lub starszych, polegająca na zapewnieniu krótkotrwałej opieki nad podopiecznym, aby opiekun mógł odpocząć, załatwić sprawy osobiste lub po prostu nabrać sił. Usługa ta może być świadczona w domu osoby objętej opieką lub w tymczasowym ośrodku wytchnienia (domu pomocy społecznej, stacjonarnym ośrodku opieki długoterminowej, dziennym ośrodku pomocy społecznej). Stali opiekunowie mogą w ten sposób otrzymać do 720 godzin rocznie — poinformowano „Kurier Wileński” w Ministerstwie Opieki Socjalnej i Pracy.

POMOC OBEJMUJE CAŁODZIENNĄ OPIEKĘ

Tymczasowa opieka wytchnienia może być świadczona w domu osoby, nad którą sprawowana jest opieka i która ma indywidualne potrzeby, pewien rodzaj niepełnosprawności i innych okoliczności.

Praca opiekuna obejmuje codzienną opiekę, w tym organizację posiłków, dostawę i pomoc w przygotowywaniu posiłków, pomoc w karmieniu, pomoc w kąpielach, codzienną higienę osobistą, pomoc w ubieraniu się, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego i pracach domowych, organizację usług opieki zdrowotnej, towarzyszenie w różnych instytucjach, komunikację, organizację wypoczynku i inną pomoc związaną z codzienną opieką i rutyną osoby, nad którą sprawowana jest opieka z uwzględnieniem jej niezależności i potrzeb.

Jak informuje Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy, usługa tymczasowego wytchnienia pozwala opiekunom załatwić sprawy lub po prostu nabrać sił
Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Gdy oprócz tej pomocy wymagane jest również zakwaterowanie, tymczasowa usługa opieki wytchnienia jest świadczona w tymczasowym ośrodku opieki.

USŁUGĘ ŚWIADCZA PROFESJONALIŚCI

– Instytucja pomocy społecznej i osoba fizyczna świadcząca usługi społeczne, która chce świadczyć tymczasową opiekę wytchnienia, muszą mieć prawo do świadczenia akredytowanej tymczasowej opieki zastępczej. Przyznaje je administracja samorządu — poinformowano nas w ministerstwie.

Najwięcej osób korzystających z tymczasowego wytchnienia w ubiegłym roku odnotowano w samorządzie miasta Szawle, rejonów poswolskiego i możejskiego, w tym roku zaś, w ciągu sześciu miesięcy, w samorządach rejonu jezioroskiego (lit. Zarasų rajonas), wisagińskiego i wileńskiego.

Tymczasowa opieka zastępcza pojawiła się w Spisie Usług Społecznych 1 lipca ubiegłego roku.

Według danych Departamentu Nadzoru nad Usługami Społecznymi, w III–IV kwartale 2024 r. (po zmianie przepisów) łącznie 280 osób skorzystało z tej opieki w 42 samorządach, z czego 104 osoby skorzystały z usług

w domu osoby objętej opieką, a 176 osób w tymczasowej instytucji opieki zastępczej. W pierwszym kwartale tego roku skorzystało z niej 149 osób, z czego 72 osoby skorzystały z usług w domu osoby objętej opieką, a 77 osób w tymczasowej instytucji opieki zastępczej.

JAK UZYSKAĆ POMOC?

W celu uzyskania prawa do tymczasowej opieki wytchnienia, a także do innych świadczeń socjalnych, osoba (rodzina) musi złożyć wniosek do samorządu w miejscu zamieszkania.

Po otrzymaniu wniosku osoby (rodziny) o świadczenie usług socjalnych, przeprowadzana jest ocena zapotrzebowania danej osoby (rodziny) na świadczenia socjalne i podejmowana jest decyzja o ich przyznaniu.

Decyzja samorządu o świadczeniu usług tymczasowej opieki wytchnienia jest ważna przez 24 miesiące, tzn. opiekunowie mogą skorzystać z usługi tymczasowej opieki wytchnienia przez dwa lata — w celu zaplanowania swojego życia osobistego i wypoczynku, bez konieczności ciągłego kontaktowania się z administracją samorządu w celu przyznania usługi.

Umowa USA-UE. Ekonomista: Straty dla Litwy na poziomie 0,5 proc. PKB. „Większa konkurencja wewnątrz UE”

Antoni Radczenko

W miniony weekend szefowa Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen oraz prezydent Stanów Zjednoczonych osiągnęli porozumienie w sprawie umowy handlowej.

Zgodnie z wynegocjowaną umową handlową 15-procentowa stawka celna będzie dotyczyła większości eksportu unijnego do USA. Obejmie między innymi przemysł samochodowy, półprzewodnikowy i farmaceutyczny. „Ta 15-procentowa stawka to jasno określony pułap, bez kumulacji, obejmujący wszystkie sektory. Daje to zatem naszym obywatelom i przedsiębiorstwom tak bardzo potrzebną przejrzystość” — oświadczyła Ursula von der Leyen.

Poza tym Unia Europejska zobowiązała się do zakupu energii z USA na sumę 750 mld euro.

„Nadal mamy zbyt dużo rosyjskiego LNG, który ponownie trafia tylnymi drzwiami do naszej Unii Europejskiej, a także trochę rosyjskiego gazu i ropy, których już nie chcemy” — skomentowała przewodnicząca Komisji Europejskiej.

REAKCJA LITWY I POLSKI

Litewski minister finansów Rimantas Šadžius poinformował, że umowa z USA nie będzie miała większego wpływu na gospodarkę kraju.

„Oczywiście wszelkie zakłócenia w handlu międzynarodowym mają wpływ na gospodarkę, ale w przypadku Litwy, kiedy prognozujemy znaczny wzrost PKB w tym i następnym roku, wpływ nie będzie ani katastrofistyczny, ani znaczący” — powiedział dziennikarzom szef resortu.

Minister zaznaczył, że chociaż katastrofalnych zmian nie będzie, tym niemniej część sektora bizne-

Umowa handlowa między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi będzie miała wpływ na wzajemne zaufanie, ale litewska gospodarka nie dozna większego uszczerbku — uważa ekonomista Nerijus Mačiulis.

sowego będzie musiało dostosować się do nowej sytuacji.

„Co prawda konkretne spółki, które eksportują do USA napotykają problemy. Jak niemieckie spółki będą rozwiązywały te problemy, to musimy poczekać. Tym niemniej, kiedy podejmą odpowiednie decyzje, to odpowiednio nasze spółki, które eksportują towary do Niemiec, będą musiały zmienić strategię” — powiedział Šadžius.

STANOWISKO PREMIERA POLSKI

Premier Polski Donald Tusk oznajmił, że lepsza jest trudna umowa niż bezsensowna wojna celna.

„Amerykańskie cła na europejskie produkty stały się faktem. Są o połowę niższe niż te zaproponowane przez prezydenta Trumpa w kwietniu, ale cieszyć się nie ma z czego. Według wstępnej oceny Polska może stracić ok. 8 mld złotych (groziło 15). Straty będą dotkliwe po obu stronach Atlantyku, ale lepsza trudna umowa handlo-

wa niż bezsensowna wojna celna między sojusznikami” — napisał w sieci społecznościowej X polityk.

SPADEK O 0,5 PROCENTA

— Umowa nie będzie miała wielkiego wpływu na gospodarkę Litwy, ponieważ litewskie spółki nie eksportują dużo produkcji do USA. Nasz eksport do Stanów Zjednoczonych wynosi mniej więcej około 2,5 proc. rocznego PKB. W przypadku spółek eksportujących produkcję do USA — to są m.in. niektóre spółki meblarskie, obróbki metalu, z zakresu przemysłu elektronicznego i farmaceutycznego — to im eksportować produkcję będzie ciężiej. Będą musiały zniżyć ceny. Całkiem możliwe, że niektóre spółki będą mogły w ogóle stracić rynek amerykański. Z naszych obliczeń wynika, że straty będą na poziomie 0,5 proc. PKB — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Nerijus Mačiulis, starszy ekonomista Swedbanku.

13.>>

Nadal mamy zbyt dużo rosyjskiego LNG — oświadczyła Ursula von der Leyen
Fot. CC-BY-4.0: © European Union 2025, Parlament Europejski

Umowa handlowa między UE a USA może uderzyć w branżę farmakologiczną **Fot. Marian Paluszkiewicz**

12.>>

UMOWA TO ZACIEKLEJSZA KONKURENCJA

Ekonomista dostrzega też inny problem.

— Umowa oznacza bardziej zaciekłą konkurencję wewnątrz samej Unii Europejskiej. Już teraz obserwujemy większy eksport towarów z Chin. Chińscy producenci obniżają ceny. To oznacza, że spółkom, które nie eksportują swojego towaru do USA, tylko do innych krajów Europy, będzie trudniej konkurować z innymi spółkami — oświadcza Mačiulis.

Zamienić rynek amerykański na inny również będzie problematyczne.

— Spółki zawsze szukają nowych rynków zbytu. To nie jest takie proste. Nie zawsze jest możliwe dostosować towar do konkretnego rynku. Są też inne ograniczenia. Poza tym rynek amerykański jest największym rynkiem na świecie, z największą siłą

„Nadal mamy zbyt dużo rosyjskiego LNG, który ponownie trafia tylnymi drzwiami do naszej Unii Europejskiej, a także trochę rosyjskiego gazu i ropy, których już nie chcemy” — skomentowała przewodnicząca Komisji Europejskiej.

nabywcą. Z pewnością jednak dla części spółek takie zadanie się pojawi — uważa ekonomista.

NIEZOBOWIĄZUJĄCA DEKLARACJA

Donald Trump poinformował, że Unia zwiększy swoje inwestycje w gospodarkę Stanów Zjednoczonych na sumę 600 mld dolarów.

— Ta deklaracja do niczego nie zobowiązuje. Jest to zwykły chwyt reklamowy, aby Donald Trump mógł się pochwalić swoim osiągnięciem. Unia Europejska sama nie inwestuje. Państwa członkowskie, jako oddzielne podmioty, również osobiście nie inwestują. To jest domena prywatnego biznesu — komentuje Mačiulis.

WPLYNIE NA RELACJE TRANSATLANTYCKIE

Nasz rozmówca uważa, że obecna umowa będzie miała wpływ na relacje transatlantyckie.

— Z pewnością osiągnięta umowa będzie miała wpływ na obopólne zaufanie między Europą a Stanami Zjednoczonymi. Prognozować przyszłość będzie trudniej, przynajmniej dopóki Trump jest u władzy. Z drugiej strony biznes zawsze działał w warunkach pewnego niedookreślenia. Tym niemniej nikt nie będzie chciał zrezygnować z największego rynku światowego — mówi Nerijus Mačiulis. ■

Mniejsza norma wycinki drzew. „Góra granica, nie plan”

Minister środowiska Povilas Poderskis zmniejszył normę wycinki drzew w lasach państwowych na rok 2026 o 5,7 proc. Według ministerstwa jest to największa redukcja normy wycinki w ciągu ostatniej dekady.

Normę wycinki w lasach państwowych zmniejszono z maksymalnej dopuszczalnej wycinki zatwierdzonej przez rząd z 11,85 tys. do 11,18 tys. hektarów, a wielkość wycinki w tych lasach — z 3,62 tys. do 3,4 tys. metrów sześciennych drewna. Do normy wycinki nie zalicza się już dojrzałych drzewostanów drugiej grupy lasów, które pozostawia się do naturalnego kształtowania się, poinformowało ministerstwo. Według ministerstwa decyzja została podjęta z uwzględnieniem propozycji Państwowej Służby Leśnej oraz zmian w przepisach dotyczących wycinki lasów, które weszły w życie w 2024 r.

„Chcę podkreślić, że roczna norma wycinki jest górną granicą, a nie wytyczną lub planem wycięcia dokładnie takiej ilości lasu. Jest to maksymalny limit, którego nie wolno przekroczyć, ale osiągnięcie go nie jest obowiązkowe. Rzeczywisty zakres wycinki może być mniejszy, w zależności od okoliczności i podejmowanych decyzji” — powiedziała w komunikacie wiceminister Aira Paliukėnaitė. Od lipca tego roku weszła w życie nowelizacja ustawy o specjalnych warunkach użytkowania gruntów, zakazująca wycinki drzew w pasach ochronnych brzegów zbiorników wodnych powierzchniowych. Od stycznia 2026 r. wejdą w życie zmiany ograniczające wycinkę lasów w odległości 20 km w głąb terytorium Litwy od granicy państwowej z Rosją i Białorusią oraz 100 m od granic miast i miasteczek. Rozporządzeniem ministra zatwierdzono również nowe obszary naturalnych siedlisk leśnych, na których zabronione jest wycinanie lasów lub dozwolone jest jedynie wycinanie selektywne. Rząd ustala na okres pięciu lat roczną normę wycinki lasów państwowych, a ministerstwo co roku rozdziela tę normę poszczególnym zarządom lasów państwowych.

Opr. A.K. na podst. BNS

Mistrz baroku na wystawach w Wilnie. Jego dzieła do dziś zdobią miasto

W Muzeum Pałacu Władców czynna jest międzynarodowa wystawa „Szymon Czechowicz. Mistrz baroku w Podhorcach”. Reprezentuje unikatowe wspólne dziedzictwo Litwy, Polski i Ukrainy, a także stanowi uzupełnienie ekspozycji „Pałac w Podhorcach. Historia i kolekcje sztuki”.

Justyna Giedrojc

— Szymon Czechowicz był najśłynniejszym malarzem epoki baroku w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Nazywano go geniuszem baroku. Chcąc zgłębić wiedzę na temat twórczości artysty, warto też poznać historię Podhorców. Można to zrobić oglądając wystawę nawiązującą do tej ukraińskiej miejscowości, a dokładniej do kolekcji dzieł sztuki podhoreckiego pałacu — rezydencji magnackiej z XVII w. Wystawa prezentuje blisko sto eksponatów — mówi Mindaugas Puidokas, kierownik marketingu w Muzeum Narodowym Pałacu Wielkich Książąt Litewskich.

— Oprócz obrazów autorstwa znanych europejskich artystów, ekspozycja obejmuje również przedmioty sztuki użytkowej: meble salonowe, lustra, świeczniki, militaria, zbroje husarskie, halabardy. Na wystawie są również wyeksponowane obrazy Szymona Czechowicza — dowiadujemy się.

Obydwie wystawy będą czynna do 28 września br.

PAŁAC W PODHORCACH

Podhorce leżą 80 km na wschód od Lwowa. Miejscowość jest znana przede wszystkim z okazałego zamku, który jest jednym z najważniejszych zabytków architektury obronnej w Ukrainie. Budowla została wzniesiona w pierwszej połowie XVII w. dla hetmana Stanisława Koniecpolskiego.

Do dekorowania pałacu mógł przyczynić się Constante Tencalla, architekt, który tworzył w Wilnie w XVII w. i wznosił tu kaplicę św. Kazimierza w katedrze oraz przebudował Pałac Królewski.

Na wystawie „Szymon Czechowicz. Mistrz baroku w Podhorcach” zaprezentowane są dzieła Czechowicza o tematyce religijnej Fot. www.valdovurumai.lt

Na wystawie „Szymon Czechowicz. Mistrz baroku w Podhorcach” zaprezentowane są dzieła o tematyce religijnej.

— Ekspozycja prezentuje 16 płócien mistrza, które zdobiły komnaty w okresie rozkwitu pałacu w Podhorcach — opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Mindaugas Puidokas.

Międzynarodowa wystawa jest owocem wieloletniej współpracy Muzeum Narodowego Pałacu Wielkiego Księstwa Litewskiego, Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki im. Borysa Woźnickiego oraz Muzeum Historycznego Lwowa.

STUDIOWAŁ W RZYMIE

Opiekunem Szymona Czechowicza był książę Franciszek Maksymilian Ossoliński, podskarbi nadworny koronny. Około 1710 r. magnat wysłał młodego artystę

na studia do Rzymu. Tu inspiracją dla niego były m.in. dzieła geniuszy renesansu i baroku, takich jak Rafael czy Guido Reni. W Rzymie Czechowicz zaczął tworzyć obrazy religijne, zwłaszcza sceny z życia świętych i stał się znanym artystą. Temat ten pozostał obecny w jego twórczości aż do śmierci.

Nie wiadomo dokładnie, kiedy artysta powrócił z Włoch, ale już w latach 40. XVIII w. pracował w Warszawie. Jego głównymi mecenasami byli magnaci Sapiehowie. W latach 1747–1749 Czechowicz nawiązał kontakty z właścicielem Podhorców, hrabią Wacławem Piotrem Rzewuskim, dla którego stworzył monumentalny cykl obrazów Drogi Krzyżowej.

W pierwszej połowie lat 50. XVIII w. Szymon Czechowicz pracował w Lublinie i Poznaniu, a około 1758 r. przyjechał do Wilna.

14.>>

OKRES WILEŃSKI

W zniszczonym przez pożar mieście artysta stworzył dużo dzieł.

— Są to m.in. obraz „Ukrzyżowanie” przeznaczony dla kościoła św. Kazimierza, obrazy św. Józefa i św. Jana Ewangelisty, które były umieszczone na ołtarzach kościoła Serca Jezusowego, wizerunek św. Ignacego Loyoli zdobiący główny ołtarz w kościele św. Ignacego — wylicza rozmówca.

Obraz św. Rafała Archanioła do tychczas zdobi ołtarz w kościele św. Rafała. W bocznym ołtarzu świątyni można obejrzeć jeszcze jedno dzieło mistrza „Komunię św. Stanisława Kostki”. Obrazy Czechowicza zdobią boczne ołtarze kościoła św. Teresy.

Najwięcej dzieł artysta stworzył dla kościoła św. Katarzyny. Był to

Międzynarodowa wystawa jest owocem wieloletniej współpracy Muzeum Narodowego Pałacu Wielkiego Księstwa Litewskiego, Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki im. Borysa Woźnickiego oraz Muzeum Historycznego Lwowa.

cały cykl składający się z 13 obrazów umieszczonych we wszystkich ołtarzach tej świątyni. Podczas II wojny światowej kościół i klasztor zostały bardzo zniszczone, a siostry benedyktynki zmuszone były uciekać do Polski. Opuszczając Wilno, wywiozły część kolekcji, jednak większość obrazów została.

DWA DZIEŁA WRÓCIŁY DO KOŚCIOŁA ŚW. KATARZYNY

W okresie sowieckim większość namalowanych przez Czechowicza obrazów znalazła się w Litewskim Muzeum Sztuki (obecnie — Litewskie Narodowe Muzeum Sztuki). Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości na mocy umowy pomiędzy Republiką Litewską a Stolicą Apostolską Kościół katolicki na Litwie odzyskał prawa własności m.in. do ruchomych dóbr kultury.

Sporo dzieł sztuki zwrócono kościołom. W 2004 r. na swoje dawne miejsce w ołtarzu głównym kościoła pw. św. Ignacego wrócił obraz Czechowicza „Wizja św. Ignacego Loyoli”. Od 2009 r. w ołtarzu głównym kościoła pw. św. Michała Archanioła, w którym działa obecnie Muzeum Dziedzictwa Sakralnego, znajduje się obraz „Ukrzyżowany”, pierwotnie przeznaczony dla wileńskiego kościoła św. Kazimierza.

Eksponowane są tu również namalowane niegdyś dla kościoła pw. Serca Jezusowego obrazy „Św. Józefa” i „Św. Jana Ewangelisty”.

W 2023 r. do odrestaurowanego kościoła św. Katarzyny wróciły dwa dzieła Czechowicza. W dolnej kondygnacji głównego ołtarza umieszczono obraz „Zaślubiny św. Katarzyny”, na górną część ołtarza powrócił obraz „Trójca Przenajświętsza”.

TWÓRCZOŚCI POŚWIĘCIŁ CZTERDZIEŚCI PIĘĆ LAT

Szymon Czechowicz urodził się w 1689 r. w Krakowie. Twórczości poświęcił czterdzieści pięć lat swojego życia, nigdy się nie ożenił. Płótna artysty rozsiane były po całej niemal ówczesnej Rzeczypospolitej.

Wśród większych miast, w których obecnie znajdują się jego dzieła, wymienić można: Kraków, Warszawę, Poznań, Lwów, Wilno. Prowadził również własną szkołę malarstwa, w której lekcje odbywały się za darmo. Wśród jego uczniów był m.in. znany wileński artysta malarz Franciszek Smuglewicz.

Mistrz baroku zmarł w Warszawie w 1775 r. Ostatnie lata spędził jako brat Trzeciego Zakonu św. Feliksa.

■ Wystawy w Pałacu Władców będą czynne do 28 września br. Fot. www.valdovurumai.lt

Litwa wyda specjalną monetę z okazji 150. urodzin Čiurlionisa

W roku 2025 Litwa obchodzi 150. rocznicę urodzin Mikalojusa Čiurlionisa, uznawanego za jednego z najsłynniejszych litewskiego artystę. Z tej okazji wybite będą specjalne monety, upamiętniające kompozytora i malarza.

Honorata Adamowicz

ZŁOTA MONETA O NOMINALE 50 EURO

W 2025 r. obchodzimy 150. rocznicę urodzin Mikalojusa Konstantinasa Čiurlionisa, wybitnego litewskiego kompozytora i artysty. Z tej okazji zarząd Banku Litwy zatwierdził datę wprowadzenia do obiegu monety kolekcjonerskiej upamiętniającej tę rocznicę i uznał ją za środek płatniczy.

– To będzie złota moneta o nominale 50 euro, zostanie ona wprowadzona do obiegu 29 września 2025 r. Jej nakład wynosi 3 tys. sztuk. Przedsprzedaż rozpocznie się 22 września o godz. 8.00. Cena monety nie jest jeszcze znana. Jest ona zrobiona ze złota próby Au 999, ma średnicę 22,30 mm, waży 7,78 g. Jakość powierzchni monety – proof (to znaczy, że moneta jest wypolerowana lustrzanie, ma tło i matowy rysunek, nie była w obiegu – przyp. red.) – poinformowano „Kurier Wileński” w Banku Litwy.

– Awers monety będzie przedstawiał fragment jednego z najsłynniejszych obrazów M. K. Čiurlionisa, „REX”, a rewers – faksymile podpisu artysty i napis „150”. Emisja monety ma upamiętnić tę rocznicę i odzwierciedlać twórczość artysty, uwiecznioną w złocie. Moneta została zaprojektowana przez artystę Vytautasa Narutisa. Została ona wybita przez Mennicę Litewską – dowiadujemy się.

Monety kolekcjonerskie są emitowane na Litwie z różnych okazji, zazwyczaj dla upamiętnienia ważnych wydarzeń historycznych, rocznic, dat lub świąt. To nie pierwszy raz, gdy swoją monetę otrzymuje Čiurlionis. Wcześniej taką monetę „dostał” w 1995, z okazji 120. rocznicy urodzin. Mo-

Litwa wybije specjalne monety. Čiurlionis swoją monetę będzie miał nie pierwszy raz, wcześniej była wybita 50-litowa moneta na 120. urodziny artysty (w górnej części grafiki) Fot. Bank Litwy, fotomontaż i opr. A.K.

neta miała wtedy nominal 50 litów (ok. 15 euro).

Bank Litwy jest główną instytucją odpowiedzialną za emisję monet kolekcjonerskich i pamiątkowych. Najczęściej emitowane monety są srebrne lub złote i są poświęcone konkretnej okazji, tematowi lub osobie.

PATRON LOTNISKA NA 5 LAT

To nie koniec jednak upamiętniania. Od 1 stycznia tego roku wileńskie lotnisko nosi imię M. K. Čiurlionisa. Będzie nosiło przez 5 lat.

O zmianie nazwy lotniska przez kolejne pięć lat w ramach obchodów 150. rocznicy jego urodzin zdecydował rząd, żeby popularyzować wiedzę o słynnym artyście.

Zmiana nazwy lotniska jest symboliczna. To znaczy, że kody lotniska i skróty nadawane przez organizacje międzynarodowe w aktach prawnych, umowach, re-

jestrach i systemach informatycznych się nie zmieniają.

KIM BYŁ ČIURLIONIS?

Rocznica urodzin Mikołaja Konstantego Čiurlionisa jest obchodzona na całym świecie, szczególnie w 2025 r., z okazji 150. rocznicy jego urodzin. Wiele wydarzeń, takich jak koncerty, wystawy i konferencje, odbywa się zarówno na Litwie, jak i za granicą, aby uczcić pamięć tego wybitnego litewskiego kompozytora i malarza.

M. K. Čiurlionis, wybitny litewski malarz i kompozytor, urodził się 22 września 1875 r. w Starych Oranach. Twórca licznych obrazów i utworów muzycznych – od symfonii po kompozycje choralne i fortepianowe – zmarł w 1911 r. pod Warszawą. Jego spuścizna to m.in. muzyka symfoniczna, choralna, fortepianowa, utwory na zespoły smyczkowe i organy. ■

Polacy na Litwie już mogą składać wnioski do „Programu stypendialnego PLus – Aktywny Student”

Trwa nabór wniosków stypendialnych w ramach naboru podstawowego (pierwszy etap) programu „Program stypendialny PLus – Aktywny Student”.

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego informuje, że trwa nabór wniosków stypendialnych w ramach naboru podstawowego (pierwszy etap) zadania publicznego pn. „Program stypendialny PLus – Aktywny Student”.

DLA STUDENTÓW POLSKIEGO POCHODZENIA

O stypendium mogą ubiegać się studenci polskiego pochodzenia podejmujący naukę w następujących krajach: Czechy, Litwa, Łotwa, Mołdawia, Estonia, Kazachstan, Węgry, Armenia, Gruzja, a także inne kraje, między innymi: Rumunia, Bułgaria, Serbia, Bośnia i Chorwacja.

Nabór wniosków w tym etapie trwa **od 20 maja 2025 r. do 30 sierpnia 2025 r.**

Po zakończeniu naboru podstawowego i weryfikacji wniosków przez Komisję Stypendialną możliwe będzie uruchomienie naboru uzupełniającego – w przypadku zarejestrowania niewystarczającej liczby wniosków. Jednocześnie informujemy, że niedopuszczalne jest ponowne rejestrowanie się w naborze uzupełniającym przez studentów, którzy złożyli już wniosek w naborze podstawowym.

PORZĄDEK SKŁADANIA WNIOSKÓW

Wnioski stypendialne należy składać za pośrednictwem Systemu Rejestracji Wniosków Stypendialnych (SRWS) poprzez wypełnienie elektronicznego formularza oraz dołączenie dokumentów wymienionych w Regulaminie Stypendialnym § II, pkt. 3.

Zachęcamy studentów prowadzących aktywną działalność społeczną do dołączenia do wniosku stypendialnego opisu swoich działań ze wskazaniem ich wymiaru

(liczba godzin) – tj. raportu polonijnego (załącznik nr 6 we wniosku) poświadczonego przez przedstawiciela organizacji. Wzór raportu należy pobrać z poniższego linku i po wypełnieniu przez organizację polonijną dołączyć do wniosku. Wnioski stypendialne posiadające raport polonijny będą rozpatrywane w pierwszej kolejności.

LINK DO SYSTEMU REJESTRACJI WNIOSKÓW STYPENDIALNYCH

System SRWS znajduje się na stronie internetowej Fundacji w zakładce „WNIOSEK DLA STUDENTÓW”.

Rejestracja dokumentacji stypendialnej wyłącznie przez system SRWS jest jedyną dopuszczalną formą złożenia aplikacji o stypendium.

W przypadku problemów ze skontaktowaniem z systemem SRWS prosimy o kontakt z p. Anną Plichtą:

e-mail: stypendia@pol.org.pl oraz a.plichta@pol.org.pl
telefon: +48 509 835 324

WAŻNE INFORMACJE

Informacja RODO: Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, wszyscy aplikujący o stypendium zostaną poinformowani o decyzji Komisji Stypendialnej drogą elektroniczną – na adresy mailowe podane w systemie SRWS.

Regulamin Stypendialny 2025: Szczegóły dotyczące realizacji programu stypendialnego będą sukcesywnie zamieszczane na stronie internetowej Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Projekt dofinansowany ze środków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach opieki nad Polonią i Polakami za Granicą 2025. ■

Inf. organizatorzy

FUNDACJA „POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE” IM. JANA OLSZEWSKIEGO ZACHĘCA DO WNIOSKOWANIA O STYPENDIUM STUDENCKIE NA 2025 ROK.

Termin przyjmowania zgłoszeń:
od 20 maja 2025 r. do 30 sierpnia 2025 r.

Zachęcamy do aplikowania za pośrednictwem Systemu Rejestracji Wniosków Stypendialnych (SRWS), wypełniając elektroniczny formularz wniosku stypendialnego oraz załączając niezbędne dokumenty.

■ W tym etapie nabór trwa do 30 sierpnia **Fot. organizatorzy**

Zmarł prof. Piotr Łossowski, „najlepszy współczesny znawca Litwy”, mistrz nowego pokolenia historyków

Przeżył 100 lat i 5 miesięcy. W dniu 26 lipca zmarł wybitny badacz Litwy oraz relacji polsko-litewskich, prof. Piotr Łossowski. Był to charakter wykuty w trudach swoich epok – bo przeżył ich kilka. Dla naszych Czytelników, żywo zainteresowanych swoim krajem ojczystym, nazwisko Łossowskiego znane jest chociażby z łamów „Kuriera Wileńskiego”.

Z IMPERIUM ROSYJSKIEGO DO RZECZPOSPOLITEJ

Piotr Łossowski urodził się 25 lutego 1925 r. w Kaliszu, w rodzinie sędziowskiej. Jego ojciec, Stanisław Łossowski, pracował jako sędzia, a matka, Waleria, zajmowała się domem. Rodzina ojca wywodziła się z kręgu polskiej inteligencji, która przed I wojną światową żyła i pracowała na terenie Imperium Rosyjskiego, a po odzyskaniu przez Polskę niepodległości aktywnie uczestniczyła w budowie struktur II Rzeczypospolitej.

Dzieciństwo i wczesną młodość spędził w Kaliszu, gdzie uczęszczał do szkoły podstawowej i rozpoczął naukę w gimnazjum. W 1938 r., po awansie ojca na sędziego apelacyjnego, rodzina przeprowadziła się do Wilna. Tam Łossowski kontynuował naukę w słynnym Gimnazjum i Liceum im. Zygmunta Augusta.

Po zajęciu Wileńszczyzny przez Armię Czerwoną rodzina zmuszona była ewakuować się w głąb Litwy. Przez kolejne lata okupacji sowieckiej i niemieckiej mieszkali w powiatach wilkomierskim i kiejdańskim, utrzymując się z pracy fizycznej.

Po wkroczeniu Armii Czerwonej w 1944 r. Piotr Łossowski został wcielony do Ludowego Wojska Polskiego, gdzie przebywał do 1952 r. W tym czasie ukończył szkołę średnią i rozpoczął studia na Uniwersytecie Warszawskim.

DROGA DO ZAINTERESOWANIA LITWĄ

Po demobilizacji osiedlił się na stałe w Warszawie, gdzie pod-

■ Prof. Piotr Łossowski (1925-2025) Fot. arch.pryw.

jął pracę naukową i rozpoczął swoją drogę jako historyk, mimo trudnych warunków politycznych i obciążenia „niewłaściwym pochodzeniem”.

Z rodziny wyniósł biegłą znajomość języka rosyjskiego, co pozwoliło mu się zająć rolą Rosjan w powstaniu styczniowym 1863 r. – tak powstała książka „Rosjanie, Białorusini i Ukraińcy w powstaniu styczniowym”.

W drugiej połowie lat 60. badania Piotra Łossowskiego zaczęły wyraźnie koncentrować się na Litwie, co miało związek zarówno z jego wcześniejszymi zainteresowaniami granicznymi II Rzeczy-

pospolitej, jak i z szerszym przesunięciem jego uwagi ku Europie Środkowo-Wschodniej. Już wcześniejsze publikacje dotyczące konfliktów granicznych po 1918 r. obejmowały temat relacji polsko-litewskich.

DECYDUJĄCY PUNKT – „GAZETA AUSZRA...”

Decydującym krokiem w kierunku specjalizacji w zakresie dziejów Litwy była publikacja z 1965 r. pt. „Gazeta Auszra i początek narodowego ruchu litewskiego (1883–1886)”.

18.>>

Rozprawa ta była opublikowana w tomie „Studiów z Dziejów ZSRR i Europy Środkowej”. W tym samym czasie ukazał się też artykuł „Geneza, przebieg i następstwa przewrotu prawicowego na Litwie w 1926 r.”, w którym Łossowski pokazał alternatywny wobec radzieckiego obraz Litwy międzywojennej.

Zasadnicze znaczenie dla ugruntowania pozycji Łossowskiego jako specjalisty w zakresie stosunków polsko-litewskich miała monografia „Stosunki polsko-litewskie 1918–1920 (1966)”, w której szczegółowo zrekonstruował relacje dwóch nowo powstałych państw, walczących o granice i tożsamość polityczną. Książka ta stała się podstawą jego przewodu doktorskiego i zyskała uznanie środowiska naukowego.

Z kolei habilitował się prof. Łossowski W 1971 r., w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk, na podstawie rozprawy „Kraje bałtyckie na drodze od demokracji parlamentarnej do dyktatury (1918–1934)”.

ZA JEGO PRZYKŁADEM SZLI INNI

Prof. Piotr Łossowski prowadził wiele prac doktorskich, także innych znanych badaczy. W tym polskiego historyka litewskiej narodowości Broniusa Makauskasa oraz Krzysztofa Buchowskiego, polskiego historyka z Sejn, który również koncentruje się na historii Litwy oraz relacji polsko-litewskich.

Jako polski historyk miał odwagę opisywać obiektywnie obie strony. Nie wahał się wytknąć błędnej polityki i Polsce, jak i Litwie, jeśli była ku temu potrzeba.

Polskie i litewskie środowisko akademickie żegnało profesora wspominając, a nawet ujawniając nowe fakty z jego życiorysu. Polski historyk Jan Malicki wspominał, że w czasie stanu wojennego współpracował z prof. Łossowskim, jako redaktor podziemnego czasopisma „Obóz”.

„Dziesiątki razy bywałem dla porad i konsultacji w mieszkaniu Profesora przy ul. Prostej 2. Wszystko było wpierw umówione

telefonicznie, były dobrze wymyślone preteksty i przyczyny wizyt (także w tym wypadku braliśmy pod uwagę podsłuch), opracowane dojsie do bloku. Siedzieliśmy potem zwykle dosyć długo w malutkim gabinecie gospodarza. Pani Profesorowa wchodziła jednak zawsze na samym początku narady z herbatą i (mimo wojny) też z ogromnym talerzem kanapek, zawsze wtedy mówiła, że wobec strasznego trybu życia, jaki ja prowadzę, powinienem się chociaż czasami najeść. Wtedy tego nie doceniałem, dziś to proste wspomnienie mnie wręcz wzrusza...” – czytamy we wspomnieniu Jana Malickiego, opublikowanym w związku ze śmiercią prof. Łossowskiego.

ŁOSSOWSKI W „KURIERZE WILEŃSKIM”

Prace prof. Łossowskiego niejednokrotnie były wspominane także na łamach „Kuriera Wileńskiego”. Już w listopadzie 1990 r., gdy Związek Sowiecki chylił się ku końcowi, Zygmunt Żdanowicz na łamach polskiego dziennika opisywał Czytelnikom książkę profesora Łossowskiego, „Tragedia państw bałtyckich 1939–1941”. Należy wspomnieć, że ta pozycja odbiła się echem na Litwie i Łotwie.

„Bez uzmysłowienia tego, co wydarzyło się przed pięćdziesięciu laty nad wschodnim wybrze-

Piotr Łossowski urodził się 25 lutego 1925 r. w Kaliszu, w rodzinie sędziowskiej. Jego ojciec, Stanisław Łossowski, pracował jako sędzia, a matka, Waleria, zajmowała się domem. Rodzina ojca wywodziła się z kręgu polskiej inteligencji, która przed I wojną światową żyła i pracowała na terenie Imperium Rosyjskiego, a po odzyskaniu przez Polskę niepodległości aktywnie uczestniczyła w budowie struktur II Rzeczypospolitej.

żem Bałtyku, nie sposób zrozumieć wypadków współczesnych” – słowami profesora otwierał wtedy artykuł Zygmunt Żdanowicz na łamach „Kuriera Wileńskiego”.

Jego publikacje wywoływały też dyskusje i potrzebne debaty. W dyskusję z prof. Łossowskim na łamach „Kuriera Wileńskiego” wchodził Juozas Lakis, ówczesnie doktor, dziś profesor. Pochodzący z okolic Ejszyszek humanista i socjolog mimo różnic w ocenie niektórych wydarzeń, podkreślał u profesora Łossowskiego „dochowanie wierności prawdzie historycznej”.

„NAJLEPSZY WSPÓŁCZESNY ZNAWCA LITWY”

Były redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego”, Czesław Malewski, nazywał prof. Łossowskiego „najlepszym współczesnym znawcą Litwy”. Przytoczył słowa, które dla niektórych po obu stronach były trudne do zaakceptowania: „tutaj na Wileńszczyźnie nie ma Polaka bez krwi litewskiej i nie ma Litwina bez krwi polskiej”.

Prof. Łossowski będzie zapamiętany do tego jako przenikliwy badacz, który nie goni za urzędami czy zaszczytami, jeśli nie ma to wartości dla jego pracy historyka.

„Dla pełniejszego zarysowania osobowości prof. Łossowskiego niezbędne jest podkreślenie, że jak na prawdziwego człowieka nauki przystało, stronił on i stronił od wszystkich funkcji, urzędów czy godności, które by nie stanowiły swoistego wymogu badawczego. Uczciwie badać, pisać oraz publikować to credo uczonego” – tak go jeszcze za jego życia w 1995 r. opisywał prof. Wiesław Balcerak, historyk.

Z kolei z okazji 95. urodzin prof. Łossowskiego, jego współpracownicy podkreślali, że „To nieoceniony dar losu i prawdziwe szczęście, kiedy historyk żyje w kilku epokach, dzięki czemu może łączyć wiedzę zdobytą w ciągu dziesięcioleci badań z osobistym oglądem i doświadczaniem historii”.

Opr. A.K. na podst.
mat.pras., KW, inf.wł.

Nauczyciele zachowają dodatek za trudną pracę. To m.in. przez brak podręczników

Nauczyciele w całym kraju, którzy od września 2024 r. pracują według zaktualizowanych programów nauczania ogólnego, nie stracą przysługującego im dodatku za trudność wykonywanej pracy. Póki co.

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu poinformowało, że decyzją resortu świadczenie to zostanie utrzymane i wypłacane aż do końca sierpnia 2027 r., czyli o dwa lata dłużej niż pierwotnie zakładano. Z kolei od 1 września 2025 r. przewidywane jest zwiększenie wynagrodzenia podstawowego dla wszystkich nauczycieli.

DECYZJA MINISTERSTWA I POWODY PRZEDŁUŻENIA

Dotychczas obowiązujący przepis miał wygasnąć we wrześniu 2025 r., jednak – jak wyjaśniło ministerstwo – warunki pracy pedagogów nadal pozostają trudne i nierówne w różnych placówkach edukacyjnych. Brak pełnej dostępności nowych podręczników oraz materiałów dydaktycznych sprawił, że zdecydowano się na kontynuację wsparcia finansowego.

„Zdecydowaliśmy przedłużyć obowiązywanie tego przepisu o kolejne dwa lata szkolne. Dodatkową płatność przedłużamy, biorąc pod uwagę fakt, że w nowym roku szkolnym nie wszystkie nowe podręczniki i inne materiały dydaktyczne zostaną wydane, a nie wszystkie szkoły są w równym stopniu zaopatrzone” – powiedział wiceminister oświaty, nauki i sportu Jonas Petkevičius.

O braku podręczników niejednokrotnie informowaliśmy na łamach „Kuriera Wileńskiego”.

Jest to problem dotyczący także społeczność Polaków na Litwie, ponieważ w szczególności brakuje podręczników w jęz. polskim dla szkół o polskim języku nauczania. O tę sprawę „Kurier Wileński” niejednokrotnie pytał litewski resort oświaty, a na początku tego roku ówczesną wiceminister oświaty RP Joannę Muchę. Wiceminister Mucha w czerwcu poruszyła ten temat z minister oświaty Litwy, Ramintą Popovienė.

Nauczyciele otrzymają przedłużony dodatek za trudne warunki pracy – decyzja będzie obowiązywać o dwa lata dłużej, niż planowano **Fot. Marian Paluszkiwicz**

„NASZYM OBOWIĄZKIEM JEST IM POMÓC”

Jak podkreślił wiceszef resortu oświaty, nauczyciele wciąż mierzą się z dużymi wyzwaniem organizacyjnymi, które utrudniają pełne wdrożenie zaktualizowanych programów nauczania.

„Nauczyciele pracują, można powiedzieć, nadal w trudnych warunkach. Naszym obowiązkiem jest im pomóc, przyspieszając wydanie wszystkich podręczników i nadal rekompensując trudniejsze warunki pracy” – zaznaczył Jonas Petkevičius.

Według danych ministerstwa, dodatek za trudność pracy zwiększy podstawowe wynagrodzenie nauczycieli średnio o 5,9 proc. Wysokość podwyżki będzie jednak uzależniona od stażu pracy pedagoga, liczby godzin oraz przedmiotu, którego naucza.

Nauczyciele posiadający staż do dwóch lat oraz realizujący 756 godzin kontaktowych otrzymają dodatek w wysokości od 6 do 8 proc. Pedagodzy z ponaddwuletnim stażem pracy i obciążeniem wynoszącym 888 godzin będą mogli liczyć na podwyżkę w przedziale od 4,7 do 7 proc.

Jednocześnie ministerstwo zapowiedziało, że niezależnie od dodatku z tytułu trudności pracy, od 1 września 2025 r. wynagrodzenie podstawowe wszystkich nauczycieli zostanie zwiększone o dodatkowe 8 proc.

DŁUGOFALOWY PLAN WZROSTU WYNAGRODZEŃ W OŚWIACIE

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu podkreśla, że przedłużenie dodatku za trudne warunki pracy jest elementem szerszego programu systematycznego podnoszenia płac w sektorze edukacji. Zgodnie z zapowiedziami, pensje nauczycieli, dyrektorów szkół oraz specjalistów ds. pomocy uczniom mają rosnąć co roku co najmniej o 5 proc. szybciej niż prognozowany wzrost średniego wynagrodzenia w kraju.

Plan zakłada, że do końca 2028 r. średnie wynagrodzenie nauczycieli będzie wyższe o 30 proc. w porównaniu z obecnym poziomem. Resort argumentuje, że takie działania mają nie tylko poprawić sytuację finansową nauczycieli, ale również zwiększyć atrakcyjność zawodu pedagoga i zapewnić stabilność kadrową w systemie oświaty.

Opr. J.B. na podst. BNS, SMM

Orlen znów największym płatnikiem podatków na Litwie. Są jednak przetasowania w rankingu

Największym podatnikiem w kraju od ponad 10 lat pozostaje spółka zajmująca się importem i przetwórstwem ropy naftowej Orlen Lietuva, która w pierwszym półroczu przekazała państwu 198,7 mln euro

Na drugie miejsce z trzeciego w tym roku awansowała firma Circle K Lietuva zajmująca się sprzedażą detaliczną produktów naftowych, a na trzecie miejsce spadła firma Okseta, kontrolowana przez rodzinę Ivanasa Paleičikasa, zajmująca się handlem produktami naftowymi, która w zeszłym roku zajmowała drugie miejsce. Zapłaciły one odpowiednio 170,9 mln i 166,9 mln euro podatków – o 25 proc. i 2,8 proc. więcej.

Na czwartym miejscu znalazła się firma zajmująca się handlem wyrobami tytoniowymi Philip Morris Baltic, która zapłaciła 135,7 mln euro podatków, a na piąte miejsce awansowała firma zajmująca się produktami naftowymi i przeładunkiem LNG KN Energies, która zapłaciła 132,2 mln euro.

W tym samym czasie z piątego miejsca na szóste spadła grupa zajmująca się sprzedażą hurtową i logistyką Sanitex z kwotą 118,6 mln euro, a siódme miejsce utrzymała sieć handlowa Maxima LT z kwotą 89,2 mln euro.

Na ósme miejsce awansował dystrybutor napojów alkoholowych MV Group Distribution, który przekazał 81,8 mln euro, a z ósmego na dziewiąte miejsce spadł Swedbank z 81,4 mln euro.

Dziesiąte miejsce zajęła bank SEB z 75,2 mln euro zapłaconych podatków.

W tym samym czasie największe podatki od zysków w pierwszym półroczu zapłaciły Swedbank (68,8 mln euro), SEB (63,1 mln euro), firma biotechnologiczna Thermo Fisher Scientific Baltics (34,9 mln euro), banki Revolut (25,9 mln euro) i Luminor (22,7 mln euro), oddział giełdy kryptowalut Binance Bifinity (19,6 mln euro), bank Artea (11,4 mln. euro), przedsiębiorstwa telekomunikacyjne Tele2 (10,3 mln. euro), NT Service (10,2 mln. euro) i Telia Lietuva (8,8 mln. euro).

VMI publikuje listę 500 największych płatników podatków od 2012 r.

Orlen Lietuva, spółka należąca do polskiego Orlenu, zakończyła 2024 r. z ujemnym kapitałem własnym w wysokości 124 mln euro. Podjęła odpowiednie decyzje, aby kapitał własny został przywrócony. Orlen Lietuva jest strategiczną spółką, która posiada rafinerię w Możejках. Grupa Orlen jest na 10 rynkach krajów europejskich.

Spółka Orlen Lietuva zajmuje pierwsze miejsce w rankingu płatników podatków na Litwie od 2013 r.

Przekazany przez Orlen Lietuva podatek w pierwszym półroczu to o 30,6 proc. mniej niż w tym samym okresie ubiegłego roku, wynika z opublikowanego przez Państwową Inspekcję Podatkową (VMI) wykazu 500 przedsiębiorstw, które zapłaciły najwięcej podatków. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, VMI

VDAI: Nasze dane mogą zostać wykorzystane

Państwowa Inspekcja Ochrony Danych (VDAI) apeluje o ostrożność przy udostępnianiu danych osobowych w internecie. Niewłaściwe ustawienia prywatności mogą skutkować ich publicznym ujawnieniem.

VDAI przypomina, że użytkownicy internetu nie zawsze dokładnie zapoznają się z ustawieniami prywatności platform, z których korzystają. Zdarza się, że osoby umieszczające swoje dane osobowe, dokumenty lub inne wrażliwe informacje na platformach internetowych (np. platformie udostępniania dokumentów Scribd) nie zapoznają się lub nie zapoznają się wystarczająco dokładnie z ustawieniami prywatności i parametrami publiczności, w wyniku czego dane te i dokumenty stają się publicznie dostępne.

Te publicznie udostępnione dane osobowe mogą zostać wykorzystane przez osoby trzecie, w tym oszustów lub inne osoby o złych zamiarach, dlatego VDAI zachęca do odpowiedzialnego korzystania z danych osobowych. Instytucja przypomina, że każda platforma internetowa ma obowiązek jasno określić warunki korzystania z usług oraz zasady przetwarzania danych. Użytkownicy powinni zwracać uwagę czy serwis informuje, kto jest administratorem danych, gdzie ma siedzibę oraz czy działa w Unii Europejskiej lub posiada w UE przedstawiciela.

VDAI zaleca, by przed korzystaniem z usług online: zapoznać się z polityką prywatności, sprawdzić, jak dane będą wykorzystywane, zweryfikować, kto będzie miał dostęp do zamieszczonych informacji, ustalić, czy usługodawca działa zgodnie z unijnymi przepisami. W przypadku bezprawnego ujawnienia danych osobowych w pierwszej kolejności należy skontaktować się z administratorem platformy. Jeśli reakcja jest niewystarczająca, możliwe jest złożenie skargi do VDAI – szczegóły znajdują się na stronie urzędu w sekcji „Skundų nagrinėjimas” (pol. „Rozpatrywanie skarg”).

Opr. J.B. na podst. inf. VDAI

Orlen Lietuva od 2013 r. pozostaje największym płatnikiem podatków na Litwie Fot. Marian Paluszkiwicz

Większość nie potrafi rozpoznać objawów niedoboru elektrolitów. Co jeść, by nie trzeba było suplementów?

Latem szybciej tracimy elektrolity, co może powodować złe samopoczucie, skurcze mięśni czy zaburzenia rytmu serca. Farmaceutka Evelina Zykienė podpowiada, jak rozpoznać niedobór minerałów i jak bezpiecznie je uzupełniać.

ZA CO ODPOWIADAJĄ ELEKTROLITY?

Elektrolity, takie jak magnez, potas, wapń, sód i chlory, odpowiadają za regulację płynów w organizmie, pracę mięśni i serca, ciśnienie krwi oraz przewodzenie impulsów nerwowych.

Ich odpowiedni poziom jest szczególnie istotny u osób z chorobami wątroby, nerek, serca, układu krążenia, a także nowotworami. Niedobory częściej pojawiają się u osób spożywających mało wody, intensywnie uprawiających sport, cierpiących na infekcje bakteryjne, stosujących leki moczopędne czy nadużywających alkoholu.

„Mogą również wystąpić bóle głowy, mgła mózgowa, a także częste uczucie drętwienia rąk lub nóg, jakby małe igiełki lekko kłuły skórę. Ponieważ elektrolity pomagają również w utrzymaniu funkcji mięśni, w tym serca, może dojść do zaburzeń rytmu serca, kołatania serca, zaburzeń ciśnienia krwi. U niektórych pacjentów występują również zaburzenia trawienia, zaparcia lub biegunka” – powiedziała Evelina Zykienė, farmaceutka pracująca w sieci aptek Camelia.

Ekspertka zwraca uwagę, że wiele osób ignoruje takie symptomy, tłumacząc je przemęczeniem lub pogodą.

„Znaczna część pacjentów cierpiących na zmęczenie, osłabienie, a nawet zaburzenia trawienia w ogóle nie ocenia tego jako pogorszenia stanu zdrowia, a po prostu uważa, że brakuje im odpoczynku lub że zjedli coś nieodpowiedniego. Jednak bardzo ważne jest, aby zwrócić uwagę, czy sygnały wysyłane przez organizm są krótkotrwale (...) czy też utrzymują się przez kilka dni lub dłużej” – zaznaczyła farmaceutka.

JAK UZUPEŁNIĆ ELEKTROLITY?

Ponieważ organizm nie wytwarza elektrolitów, musimy dostarczać je

„W czasie upałów naturalnie pocimy się bardziej, a wraz z potem wydalana jest część minerałów” – mówi Evelina Zykienė, farmaceutka z sieci aptek Camelia. Fot. mat.pras.

z pożywieniem lub suplementami. Źródłem potasu są pomidory i banany. Wapnia – orzechy i produkty mleczne. Magnezu – zielone warzywa, nasiona i orzechy. Sodu – grzyby, ryby i ziemniaki, a chloru – najzwyczajniejsza sól kuchenna.

„Wchłanianie elektrolitów może być zaburzone przez często spożywane napoje zawierające kofeinę lub duże ilości cukru, a alkohol również sprzyja odwodnieniu. W czasie upałów i przy dużej wilgotności powietrza naturalnie pocimy się bardziej, a wraz z potem wydalana jest część minerałów. Ciesząc się słońcem lub spędzając cały dzień na plaży, pod koniec dnia prawdopodobnie odczujemy objawy niedoboru elektrolitów” – dodała Zykienė.

Farmaceutka rekomenduje także regularne picie wody mineralnej, która zawiera niewielkie ilości elektrolitów i może być spożywana codziennie. Zalecane dzienne dawki dla dorosłego to 300–400 mg magnezu, do 500 mg potasu i wapnia, 1 000–1500 mg sodu, 10–15 mg cynku oraz 1 000 mg chlorków.

SUPLEMENTY I BEZPIECZNE DAWKI

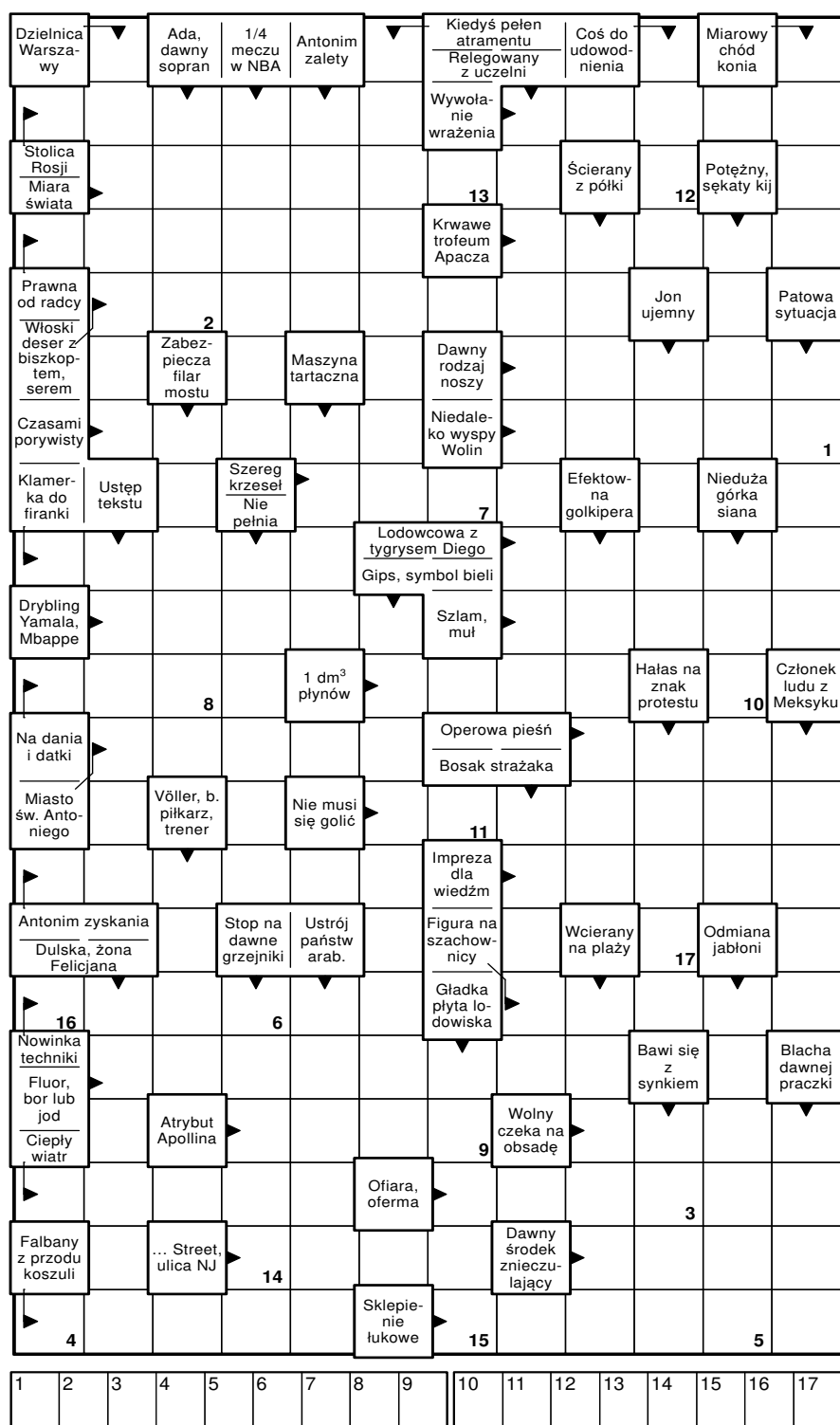
Osoby intensywnie ćwiczące, pracujące fizycznie w upale lub przechodzące infekcje mogą wspierać się preparatami elektrolitowymi w formie rozpuszczalnych proszków lub gotowych napojów.

„Jednak preparaty elektrolitowe nie powinny zastępować produktów spożywczych, a ich spożycie nie powinno być nadmierne. Zbyt duże ilości elektrolitów mogą powodować biegunkę, nudności lub wymioty, osłabienie, bóle głowy, trudności w oddychaniu i zmiany rytmu serca. Dlatego w przypadku podejrzenia niedoboru elektrolitów zawsze zalecam skonsultowanie się z lekarzem lub farmaceutą” – ostrzega Evelina Zykienė.

W okresie letnich upałów szczególnie warto wsłuchiwać się w sygnały organizmu i w razie wątpliwości zasięgnąć porady specjalisty.

Opr. J.B. na podst. inf. pras. Camelia.lt

Krzyżówka

Festiwal MUZYKA W PAŁACU BALIŃSKICH W JASZUNACH 2025 X sezon

6 lipca
godz. 15.00

Koncert inauguracyjny festiwalu
„Hymn z okazji 150. urodzin
M. K. Čiurlionisa”
Zespół MUSICA HUMANA
Kierownik artystyczny, solista i dyrygent
Robertas Beinaris (obój)
Solisci:
DŪVILĖ KAZONAITĖ (sopran)
SONATA ALŠAUSKAITĖ (fortepian)
JEVA KUPREVIČIŪTĖ (flet)
MOTIEJUS BAZARAS (fale Martenota albo theremina)
W programie – utwory litewskich i zagranicznych
kompozytorów

3 sierpnia
godz. 15.00

Koncert „Wirtuozi muzyki mugham
z Ziemi Ognia”
„Sahib Pashazade Duo”
SAHIB PAŞAZADƏ (tar, Azerbajdzan)
KAMRAN KARIMOV (perkusja, Azerbajdzan)
KWARTET ČIURLIONISA
DONATAS BAGURSKAS (kontrabas)
W programie – tradycyjna muzyka azerbejdżańska

13 lipca
godz. 15.00

Koncert
„Tango Pasión de Buenos Aires”
Noelia Moncada (wokal, Argentyna)
NÉSTOR ZARZOSO (fortepian, Włochy)

10 sierpnia
godz. 15.00

Portugalskie fado
FRANCISCO MOREIRA (wokal, Portugalia)
i zespół

20 lipca
godz. 15.00

Koncert „Eine kleine Nachtmusik”
ORKIESTRA INSTRUMENTÓW DAWNYCH
WARSZAWSKIEJ OPERY KAMERALNEJ
„MUSICAE ANTIQUAE COLLEGIUM VARSOVIENSE”
Dyrygent: Maestro Adam Banaszak (Polska)
W programie – utwory W. A. Mozarta
i polskich kompozytorów

17 sierpnia
godz. 15.00

Koncert finałowy festiwalu
LITEWSKA NARODOWA ORKIESTRA
SYMFONICZNA
Kierownik artystyczny i dyrygent Modestas Pitrenas
Solisci:
GAUDAS PAULIUS KRIŠTAPONIS (wiolonczela)
VIKTOR PALEJ (obój)
JOANA DAUNYTĖ (harfa)
W programie – utwory M. K. Čiurlionisa, G. Verdiego,
D. Poppera, A. Pasculliego, C. Saint-Saënsa, F. Liszta

27 lipca
godz. 15.00

Koncert utworów Fryderyka Chopina
na głos i fortepian
ALDONA BARTNIK (sopran, Polska)
NARUHIKO KAWAGUCHI (fortepian, Japonia)
W programie – utwory F. Chopina na głos i fortepian

**WSTĘP
WOLNY!**

Organizatorzy:

Festiwal finansują:

Patronat honorowy koncertu Orkiestry Instrumentów
Dawnych Warszawskiej Opery Kameralnej
„Musicae Antiquae Collegium Varsoviense”

Patronat medialny:

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

Kupię mieszkanie lub działkę w Wilnie. Rozliczam się od razu. Proponować różne warianty. Tel. +370 600 65 995

Kupię działkę w rejonie wileńskim. Tel.: +370 601 00 088.

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilniaus-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. **www.gravas.lt**

Tel. +370 670 06 868.

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże

w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński. Tel. + 370 68851937

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

PRACA

Kobieta, Polka, 53 lata, porządna, rzetelna, z doświadczeniem pracy, może doglądać osobę w starszym wieku, pomoże w gospodarstwie.

Wilno, +370 687 127 38

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

UAB „KLION” zatrudni

SPRZEDAWCĘ CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH

Wynagrodzenie od 1040 euro

Praca może być co drugi dzień

Miejsce pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A

Inf. pod nr tel.: 0 685 04080

e-mail.: info@klion.lt

KUPOJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

UAB „Krekenavos agrofirmas”

SKUPOJEMY BYDŁO

KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU. TRANSPORTUJE

TEL. 0 620 61179

KURIER WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

15 SIERPNIA
09:30

**JUBILEUSZ
300 - LECIA
KOŚCIOŁA W
SZYLANACH**

09:30
UROCZYSTA MSZA ŚW.
PRZEWODNICZY KS. BP.
ARŪNAS PONIŠKAITIS

11:00
KONCERT, AGAPA
KIERMASZ ŚWIĄTECZNY
TWÓRCY LUDOWI

PARAFIA NMP W SZYLANACH (UL. ŠALTINIO 3)

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Zrób to ze smakiem”
8.20 Galicja. Miasta i ludzie
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Notacje
9.30 „Śpiewała Ewa Demarczyk” film dok.
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Alchemik
11.35 „Rodzina Treflików” film anim.
11.45 Rola życia
12.05 S. „Czarne chmury”
13.00 Z pamięci
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.35 Polacy to wiedzą!
13.55 To jest grane wakacyjnie
14.25 „Stańczyk” film dok.
15.25 Astronarium
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.15 Wyznawcy na medal
17.45 S. „Chłopi”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Urodzeni artyści Zofia i Magdalena Forteckie
22.15 Galicja. Miasta i ludzie
22.40 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.10 S. „Trzeci oficer”
23.55 Info Wilno

00.15 Studio Wilno
00.30 Z Historią na Ty

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
10.00 „Uroczyste obchody 34. rocznicy masakry w Miednikach”
11.00 „Poczta o świcie” film dok.
12.00 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanego”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Zachowując granicę wolności
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.30 S. „Nieograniczony”
23.15 S. dok. „Niezwyciężony”
23.45 S. dok. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanego”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości

16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Komisja miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Richard Jewell” thriller
01.15 „Mad Max: Na drodze gniewu” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Świat oczami Litwinów
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litwin w sercu
8.30 Memoria
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 S. dok. „Ścieżki święte”
13.00 Notatki przyrodnika
13.30 Oto kino!
14.00 Mistrzostwa Świata w Pływaniu
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 100 pływaczy – Bogowie wody
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Mesjasz”
22.50 Wizjonerzy
23.00 Gen ciekawości.
23.30 Notatki przyrodnika
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości

16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Szczęśliwy dom”
21.00 S. „Niedoskonałe geny”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Przykładowy obywatel” film fab.
01.00 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Ryzykowna gra” thriller
23.15 „Lionheart” film fab.

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 Nasze zwierzęta
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Grom z jasnego nieba”
11.00 S. „Stary”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kochanie, oddzwonię”
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda

20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Grom z jasnego nieba”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Lato na wzgórzu
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

5.40 S. „Chicago Fire”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 S. „Supermarket”
9.00 „Na dwóch kołach”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 S. „Dotrzeć do trzydziestki”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 Mistrz kulinarii
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wyzwanie pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrzeć do trzydziestki”
20.00 S. „Mamuśki rządzą”
21.00 „Clemency” dramat
23.10 „Wezwanie pięknej czaszki”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmiertelne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detektyw Rizzoli”

19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Kwiaty nad piekłem”
23.05 S. „Śmiertelne tropiki”
00.10 S. „Nie zabijaj”

05.45 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 S. „U Pana Boga w ogródku”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 Agrobiznes
13.35 To się opłaca
13.55 „Subtropikalne Królestwo Słońca” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.25 „Wanda. Ostatnia z oddziału” film dok.
00.30 S. „Dom pod Dwoma Orłami”

07.15 Muzyczne poranki
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.45 „Podróże z historią”

09.25 Informacje kulturalne
10.00 S. „Blisko, coraz bliżej”
11.15 „Dekalog Dwa” film TVP
13.00 „Reżyserzy”
14.00 „Józef Czechowicz i jego spuścizna” film dok.
15.25 „Rawhide” western
16.25 „Dziewczyna szuka miłości” film obycz.
17.55 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.10 „Wydarzenie aktualne”
19.40 Wstęp Wolny
19.55 „Ogród artysty. Amerykański impresjonizm”
21.00 „W trzy miesiące dookoła świata” komediodramat
22.35 „Afryka na tropie zagrabionych arcydzieł” film dok.
23.45 „Gry wojenne” film science fiction
00.00 „Girl Guid” dramat

07.00 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Z Andrussem po Galicji”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.10 Kierunek Zachód
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Gość Poranka
13.25 S. „O mnie się nie martw”
15.05 „Studio w kontakcie”
15.50 Nad Niemnem. Za wschodnią granicą
16.10 Lasko-wik & Malicki
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 „To jest grane”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróż”

19.45 „Panorama”
20.10 Wilnoteka
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Zatoka szpiegów”
23.15 Polonia
24. Tygodnik
23.50 „Kabaretowe Naj”

07.55 „Był taki dzień”;
08.00 S. dok. „Wojownicy czasu”;
08.30 S. „Przewodzący”;
09.25 „Lena na Bałkanach”;
09.45 „W kotle historii”;
10.10 „Historia Polski”; film dok.
10.40 S. dok. „Polskie 100 lat”;
11.05 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”;
11.30 S. „Ile jest życia”;
12.20 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”;
12.40 S. dok. „Kultowe zabytki”;
13.35 „Był taki dzień”;
13.40 S. dok. „Podróże z historią”;
14.05 S. dok. „Złoto, waluta zachłanności”;
14.55 S. dok. „Ludzie i pszczoły”;
15.25 „Piosenką przez historię”;
15.35 S. dok. „Rozkwit bałkańskich miast”;
16.30 S. „Korona królów”;
16.50 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”;
17.15 S. dok. „Sensacje XX wieku”;
18.15 „Historia Polski”; film dok.
19.05 „Polska i świat z historią w tle”;
19.20 „Flesz historii”;
19.35 „Lwów miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej”;
20.00 S. „Czas honoru”;
20.45 S. dok. „Waleczne z gór”;
21.10 „Piosenką przez historię”;
21.15 „Żelazny chłopiec”; film dok.

22.10 „Akcja pod Arsenalem”; dramat
23.45 „Klisze pamięci”;

01.30 Sanktuario polskie
01.55 Poczet wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.30 Opowieści biblijne z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyznę
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski punkt widzenia
06.00 János Esterhazy. Niewymazana historia. Film dokumentalny
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski punkt widzenia. Program publicystyczny
09.35 Słowo życia. rozważanie Ewangelii dnia
09.40 Dzielną niewiaścą
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne z Nowego Testamentu
10.50 Warkocz królowny Wisły
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyznę
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z konferencji naukowej w Trybunale Konstytucyjnym w Warszawie 08.05.2025
14.00 Droga pięknego życia
14.20 Przegląd katolickiego tygo-

dnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Leśni zapylacze
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
16.10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16.35 Sól Ziemi
17.05 Akademia prolife
17.15 Muzyczne chwile
17.30 Odpowiedzialni za Kościół
17.55 Poczet wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma- lach to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 7 sakramentów Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski punkt widzenia
23.00 Skazani na Sybir. Film dokumentalny
23.40 Matusia. Film dokumentalny

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.25 Rozmowy na dwie głowy
7.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Szlakiem Kolberga
8.45 Polonia 24
9.20 Całkiem niezła historia
9.35 „Śpiewaj tylko sercem” film dok.
10.25 Gra słów
10.50 Dobry tytuł
11.15 Superkrowe ABC
11.40 „Powstanie Warszawskie. Pragnienie wolności” film dok.
12.15 S. „Komisarz Alex”
13.00 Niezwykłe miejsca
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 Reportaż
13.40 „Nam nie wolno było płakać” film dok.
14.15 „Warszawskie dzieci” film dok.
15.10 Strona po stronie
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.30 Rozmowy na dwie głowy
17.40 S. „Na dobre i na złe”
18.30 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „Nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Miasto 44” dramat
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.35 Unia kulinarna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 7.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Morderstwo na północy”
12.25 Czego nie mówić
12.30 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanego”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Przepisy na dobre życie”
20.30 Panorama
21.00 Złoty umysł
22.15 „Ludzkie dzieci” thriller
00.00 „Franca” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 „Jack Reacher” film fab.
23.15 „Niepokój” thriller

01.00 „Kolacja dla palantów” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Zachowanie granicy wolności
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Ostatnia stacja” film dok.
8.30 Niedzielne przemyslenia
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 „100 pływów – Bogowie wody”
13.00 Żyć tak czy sto, jak to możliwe
13.30 Gen ciekawości
14.00 Mistrzostwa Świata w Pływaniu
16.00 Euromaxx
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 Odblaski
20.00 Perspektywa
20.30 Panorama
21.00 „Małgorzata pierwsza” dramat historyczny
23.00 „Łamanie fał” dramat
01.35 O świcie dnia X

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szczęśliwy dom”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Koszykówka

21.30 TV3 wiadomości

22.30 „Ja, robot” film fab.

00.55 „Come Play” dramat

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
21.40 „Piekielna zemsta” thriller
23.40 „Rzykowna gra” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 „Paulius i Saulius. Program o wędkarstwie”
8.00 S. dok. „Cena imperium”
9.00 Lato na wzgórzu
9.30 Cel podróży
10.00 Formuła zdrowia
10.30 Szkoła komunikacji rodzic dziecko
11.00 Pytanko
11.30 W rytmie ogrodu
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Ela Sion”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”

20.00 Reporter
20.20 S. „Otwarty cel”
21.25 S. „Grom z jasnego nieba”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 S. „Cena imperium”

5.40 S. „Chicago Fire”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Supermarket”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wyzwanie pięknej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
20.00 „Gliny”
21.00 „Jak urodzić i nie zwać” film fab.
23.05 „Plan doskonały” dramat
01.40 „Piła 3” film fab.

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 S. „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmierć

telne tropiki"

15.00 S. „Anupamaa"

15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości"

17.00 S. „Niewidoma"

18.00 S. „Detektyw Rizzoli"

19.00 S. „Kryminalne umysły"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Cichy świadek"

22.55 S. „Śmierne tropiki"

00.00 S. „Tajemnice Brokenwood"

05.45 S. „Akcja 38"

06.55 „Info Poranek"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Dom Pokoju w Betlejem"

09.00 S. „Czterdziestolatek"

09.50 S. „Ranczo"

10.50 S. „Komisarz Alex"

11.45 S. „Ojciec Mateusz"

12.35 Okrasa łamie przepisy

13.10 „Agrobiznes"

13.35 „Magazyn Rolniczy"

13.55 „W krainie niedźwiedzia" film dok.

15.00 S. „Wichrowe wzgórze"

15.55 „Jaka to melodia?"

16.35 „Gra słów. Krzyżówka"

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 Teleexpress

18.20 Jaka to melodia?

19.00 Reporterzy

19.20 S. „Akcja 38"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia

21.30 Koncert

23.10 „Miasto 44" dramat

01.25 S. „Erynie"

TVP KULTURA

07.10 Muzyczne poranki

08.10 „Tamte lata, tamte dni"

08.40 „Podróże z historią"

09.20 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka"

10.00 S. „Thierry Śmiałek"

11.10 Wydarzenie aktualne

11.35 Koncert

12.30 „Galeria sztuki na ekranie"

13.30 „Kradzież" film TVP

14.45 „Rawhide" western

15.50 „Strach" dramat

17.25 Informacje kulturalne

17.45 „Godzina z... Mieczysławem Foggiem"

18.45 „Starszy pan. I'm sorry"

19.35 „Agatha Christie: w stulecie Herkulesa Poirota i Miss Marple" film dok.

21.00 „W samo południe" western

22.35 S. „Profesor T"

23.35 „W trzy miesiące dookoła świata" komedia

07.00 „Panorama"

07.35 „Korona Gór Polski"

08.00 „Makłowicz w podróży"

08.30 „Pytanie na śniadanie"

12.10 „Wilnoteka"

12.30 „Wszystko przed nami"

13.00 „Gość Poranka"

13.25 S. „Kariera Nikodema Dyzmy"

15.35 Polonia

24. Tygodnik

16.05 Gala TVP Polonia

16.30 Program informacyjny 14.30

17.00 „Wanda."

Ostatnia z oddziału" film dok.

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Gra słów. Krzyżówka"

18.50 „Teleexpress Extra"

19.15 „Górna półka smaku"

19.45 „Panorama"

20.10 „Ola Polonia"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia

21.30 Koncert

23.10 S. „Zmiennicy"

00.10 „Panorama"

sacje XX wieku";

18.05 „Powsta-

nie Warszawskie

dzień po dniu";

18.10 „Historia

Polski" film dok.

18.55 „Czy musieli

zginąć...?"; film dok.

19.25 „Powstanie

Warszawskie. Pra-

gnienie wolności";

film dok.

20.00 S. „Czas

honoru";

20.45 S. dok. „Pol-

skie 100 lat";

21.10 S. dok. „Złoto,

waluta zachłanności";

21.55 „Radio

Powstańcze; Bł-

skawica";

22.00 „Krypto-

nim MUZEUM";

22.10 „Był taki dzień";

22.15 „Godzina

W"; dramat

23.30 „Mateo Fal-

cone"; film TVP

da i ludzie

13.00 Anioł Pański

13.03 Informacje dnia

13.20 Wykłady

z konferencji

13.50 Film dok.

14.20 Przegląd

katolickiego tygo-

dnika „Niedziela"

14.30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15.20 Muzycz-

ne chwile

15.40 Reportaż

16.00 Po stro-

nie prawdy

16.50 Ma się

rozumieć, pro-

gram religijny

17.00 Infor-

macje dnia

17.10 Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

17.35 Sól Ziemi

18.00 Modlitwa

20.25 Akade-

mia prolife

20.30 Przyjaciele

i bohaterowie

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Ocalić od

zapomnienia

22.00 Apel Ja-

snogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Polski

Punkt Widzenia

23.00 Powstanie

Warszawskie

7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.25 Podróż z historią
8.50 Tygiel
9.15 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
9.25 Czas w las
9.50 Tańczące ze światem
10.20 Domisie
10.45 S. „Żegnaj, Rockefeller”
11.10 Do śmiechu!
12.00 S. „Plebani”
12.45 „Warszawskie dzieci” film dok.
13.45 Saga rodów
14.05 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
14.30 Rozmowy (nie)wygodne
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Z Historią na Ty
16.35 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
17.55 Jesteśmy stąd
18.00 Całkiem niezła historia
18.15 S. „Siła wyższa”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelista Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.00 Lato z Radiem i Telewizją Polską
22.55 S. „Nad rozlewiskiem”
23.40 To jest grane
00.05 Do śmiechu!
00.55 Info Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Świat oczami Litwinów
7.00 „Przepisy na

dobrze życie”
8.00 Nie mam tylu lat
8.30 Sezon zdrowia
9.00, 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. dok. „Ukryte cuda Europy”
12.55 S. dok. „Największy wodopój Afryki”
14.00 Mistrzostwa Świata w Pływaniu
16.00 Koncert życzeń
17.00 Stworzony przez Čiurlionisa. M. K. Čiurlionis 150
17.30 Kuchnia Beaty
18.30 Wiadomości
19.00 Szalony na punkcie kół
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Gwiazdne Wrota” film akcji
23.00 „Moja wolność” film fab.
00.50 „Małgorzata Pierwsza” dramat

6.05 Filmy anim.
9.30 „Mali agenci 2: Wyspa marzeń” film fab.
11.20 „Jurassic Park” film fab.
13.20 „Drużyna Marco” film fab.
15.00 „Przygoda na rybach” komedia
16.45 „Złote dziecko” komedia
18.30 Wiadomości
19.30 „Podróż na tajemniczą wyspę” film fab.
21.20 „Jeszcze większe dzieci” komedia
23.25 „Spontaniczni” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Sezon zdrowia
6.30 Dzieci tysiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Notatki przyrodnika

9.00 Kalendarz ogrodnika
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gen ciekawości
13.30 Odblaski
14.00 Spacer
14.30 O świecie dnia X
15.00 Euromaxx
15.30 Stworzony przez Čiurlionisa. M. K. Čiurlionis 150
16.00 Mistrzostwa Litwy w Lekkoatletyce
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Zabawki” komediodramat
23.00 „Liam Gallagher. Tak jak było” film dok.
00.30 „Gwiazdne Wrota” film fantasy

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Droga żywności”
10.00 „Witajcie”
10.30 S. dok. „Dzikie australijskie sekrety”
11.40 „Hania Humorek nie wyjeżdża na wakacje” komedia
13.25 „Duży, gruby kłamczuch” komedia
15.10 „Grzmot z nieba 2: Klumps” komedia
17.20 „W 80 dni dookoła świata” film fab.
18.30 Wiadomości TV3
19.30 „Kłamca, kłamca” komedia
21.15 „Niezłomny” komedia
00.10 „Kosmiczny grzech” film fab.

6.00 „Gordon Ramsay: Niezbudowane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 S. „Akumulatory”
9.00 „Mistrzowie LEGO”
9.55 S. dok. „Orły Królowie niebios”
10.55 „Opuszczone budynki”
11.55 „Gordon Ramsay: Niezbudowane terytoria”
12.50 „Realna mistyka”
13.50 „Walka eks-trasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. „L.A.’s Finest”
18.00 S. „S.W.A.T.”
19.00 Głos Litwy
22.00 „Taxi 4” komedia
00.00 „Piekielna zemsta” thriller

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Podcast wojskowy”
9.00 Paulius i Saulius. Program o wędkarstwie
9.30 Cel podróży
10.00 Nasze zwierzęta
10.30 Litewskie muzea
11.00 Lato na wzgórzu
11.30 Sprawa gustu
12.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 S. dok. „Ameryka – wielka podróż”
18.00 Wiadomości
18.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
23.00 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.00 „Trudniej się nie da”
7.00 „Supermarket”
8.00 „Inny świat. Nepal”
10.00 „Przewodnik budowlany”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Kultura odpadów”
11.30 „Specjalne doznania”
12.00 S. dok. „Wielkie małe wycieczki”
13.00 „Ostatni sprawiedliwy” dramat
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Twardziele”
16.00 „Magazynowe wojny”
18.30 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „Gwiazdy lombardu”
19.30 „Jeden. Test umiejętności”
22.00 „Król Tulisy” dramat
23.00 „Towarzysze broni” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Dzika”
9.00 S. „Teściowa i synowa”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”
13.10 „10 lat młodszy”
13.40 „Stanley Tucci. W poszukiwaniu Włoch”
14.40 „Prawie żonaty”
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Poza Rajem”
21.00 S. „Szczęśliwa Dolina”
23.00 S. „Cichy świadek”
01.05 „Pacjent Anglik” dramat

05.50 „Szatan z siódmej klasy” film fab.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.40 „Epicka podróż jeża” film dok.
13.40 „Nocne przejście” western
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 S. „Pan Mama”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Ojciec Mateusz”
19.25 Przed ekranem
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Profilanka”
22.20 „Sicario 2: Soldado” film fab.
00.35 „Skan-dal w hrabstwie Yuba” komedia

07.05 „Będzie lepiej” komedia
09.00 „Portrety”
09.20 Koncert
10.25 Informacje kulturalne
10.50 „W samo południe” western
12.25 „Gaudi, wizjoner z Barcelony” film dok.
13.35 „Czterysta batów” film fab.
15.20 „Tacy byliśmy” western
16.00 „Hubal” western
18.20 „Kino, któ-

re zmienia”
18.50 „Strach” dramat
20.25 20 x 20 lat TVP Kultura
21.00 „Czas mroku” dramat
23.15 Koncert
00.15 „Tacy byliśmy”

07.00 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Studio w kontakcie”
13.15 S. „Dziwczyna i chłopak”
14.05 „To jest grane”
14.40 „Rozmowy kontrolowane” komedia
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 Kulturalni PL
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „Tulipan”
19.35 Z gwiazdą przez świat
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.00 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
23.05 S. „Ranczo”
23.40 „Tour de Pologne”

07.55 „Był taki dzień”
07.59 „Powstanie Warszawskie. Pragnienie wolności” film dok.
08.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
08.55 S. dok. „Biało czerwoni historie niezwykle”
09.10 „Flesz historii”
09.25 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
10.05 S. „Dom”
11.40 S. dok. „Tętno pierwotnej puszczy”
12.10 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”
13.05 „Kultowe zabytki”
13.55 S. dok. „Rozkwit bałkań-

skich miast”
14.50 „Piosenką przez historię”
15.00 „Godzina „W” dramat
16.15 „Koło historii”
16.40 „Radio Powstańcze „Błyskawica”
16.41 S. dok. „Polskie 100 lat”
17.05 „O zwierzętach i ludziach” film dok.
18.05 „Był taki dzień”
18.07 „Yodok Stories” film dok.
19.30 S. „Czterej pancerni i pies”
20.20 S. dok. „Polskie 100 lat”
20.45 „Czy musieli zginąć...?” film dok.
21.15 „Historia jednej fotografii” film dok.
21.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
21.55 „Mój kanał” film dok.
22.35 „Filip” film fab.
00.35 „Mistrz” dramat

00.00 Ludzki Święty. Św. Alfons Liguori
00.55 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
01.00 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia
01.30 Regał Franciszek Blachnicki – życie i dzieło
02.00 Słowo życia (Mt 13, 54-58) Jezus lekceważony w Nazarecie
02.05 Świat w obrazach
02.10 Informacje dnia
02.30 GeopolitykaChrześcijańska
02.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie 1 sierpnia 1944
03.00 Anioł Pański
03.05 Informacje dnia
03.15 Westerplatte
03.40 MłodychJubileusz młodych w Rzymie

04.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
04.30 Brat FranciszekRóżaniec
05.00 Informacje dnia
05.20 Warszawiacy śpiewają (nie) zakazane piosenki-Koncert z okazji 81. rocznicy wybuchu
06.55 7 Sakramentów KościołaUstanowienie Eucharystii
07.00 Natura ObiektywnieZ żelaza wykute
07.20 Wykłady z konferencji naukowej w Trybunale Konstytucyjnym w Warszawie – 08.05.2025
07.40 Wpływ orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na sposób kształtowania ustroju władzy sądowniczej w Polsce w świetle uregulowań traktatów i Konstytucji RP
08.00 Moja sytuacja jest szczególnie trudna
09.25 Sól ziemi-Świątłoczyły
09.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie2 sierpnia 1944
10.00 Informacje dnia
10.15 Życie lasu. Ptaki
11.00 Ludzki Święty. Św. Alfons Liguori
12.00 Informacje dnia
12.15 RetrospekcjaPrzykazania
12.20 Dzielnia NiewiastaKapłanka domowego ogniska
12.35 Słowo życia(Mt 14, 112) Śmierć Jana Chrzcziciela
12.40 Polski Punkt Widzenia
13.00 Bogumiła czyli opowieść o Warszawskiej Syrenie
13.20 „Gorzki to chleb jest polskość” Cyprian Kamil Norwid
14.00 17. Dzieńczynienie w Rodzi-

nieMsza święta z Sanktuarium NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II w Toruniu
15.30 17. Dzieńczynienie w RodzinieKoncert w wykonaniu góralskiego zespołu Akademii Ciupaga
17.00 17. Dzieńczynienie w RodzinieKoronka ku czci Bożego Miłosierdzia
17.30 17. Dzieńczynienie w RodzinieKoncert w wykonaniu góralskiego zespołu Marsa Alam
18.15 17. Dzieńczynienie w RodzinieKoncert w wykonaniu Piotra Jurkiewicza
20.00 17. Dzieńczynienie w RodzinieKoncert w wykonaniu śpiewającej rodziny Kaczmarków
22.00 Informacje dnia
22.20 7 Sakramentów Kościoła Prawdziwa obecność Jezusa w Eucharystii
22.30 Jubileusz Młodych w Rzymie-Czuwanie z Papieżem Leonem XIV

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Dziwny Chad
12.00 Naprawione samochody
14.00 Renowacje
16.00 Rodzina z lasu
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Fani małych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Nadzwyczajne przypadki NASA
00.00 Ratownicy gospodarstw domowych

6.30 Info Wilno
6.45 Saga rodów – Ród Hejke
7.05 Detektyw Literka
7.20 S. anim. „Miś Fantazy – Tajemnica kryształu”
7.30 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
9.30 Jubileusz Młodzieży – Msza święta z Papieżem Leonem XIV
13.00 Ewangelia Litewski
13.20 Jesteśmy stąd
13.30 S. „Plebani”
14.15 Górna półka smaku
14.45 Tańcząca ze światem
15.10 Nowe spojrzenie
15.45 Reportaż TVP Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.45 S. „U Pana Boga w ogródku”
17.25 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
18.00 Anna Dymna – spotkajmy się
18.25 Saga rodów – Ród Hejke
18.45 Lato z Radiem i Telewizją Polską
19.35 Reportaż TVP Wilno
19.50 Rozmowy niesymetryczne
20.30 Program informacyjny
21.00 S. „Przeprowadzki”
21.55 Kultowe rozmowy
22.20 Portrety wileńskie
22.35 Wileński koncert życzeń
23.00 Daję słowo
23.50 Rozmowy niesymetryczne
00.20 Lato z Radiem i Telewizją Polską

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Perspektywa
8.00 Świąteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 S. dok. „Motyle. Superbohaterowie natury”
12.25 S. dok. „Od świtu do zmierzchu”
13.20 S. dok. „Średniowieczne serce Europy”
14.00 „Mistrzostwa Świata w Pływaniu”
16.15 „Paskutiné stotis” film dok.
17.15 Dajmy czadu!
18.30 Wiadomości
19.00 „O świecie dnia X”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Panna Scarlet i książkę”
21.55 „Ostatni arystokrata” film rodzinny
23.45 „Francja” dramat

6.05 Filmy anim.
7.05 „Tom i Jerry” film anim.
9.30 „Dobry piesek” komedia
11.15 „Bibi i Tina” film fab.
13.20 „Cudotwórca” komedia
15.40 „Faceci w czerni 2” komedia
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 „Transformers 3” film fab.
22.35 „Wyspa fantazji” thriller
00.50 „Pewny kandydat” dramat

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
8.30 S. „Śledczy”
9.00 Odblaski
9.30 Droga
10.00 7 dni Kowna
10.30 Mistrzostwa Litwy w Lekkoatletyce
12.30 Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego
13.45 S. „Anna z E”
14.30 „Żabi Książę” film fab.
15.30 „Nigdy szczęśliwy” dramat
16.55 „Websterowie” film anim.
18.00 „Litewska Liga Piłki Nożnej A. Alytus DFK Dainava – Marijampolė Sūduva”
20.30 Panorama
21.00 „Godziny” opera
23.40 „Moja wolność” film fab.

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Szef kuchni na farmie”
10.00 S. dok. „Dziki australijski sekrety”
11.10 „Rybki z Ferajny” film anim.
12.55 „Heida” dramat
15.10 „Ten pierwszy raz” dramat
17.20 „W 80 dni dookoła świata” film fab.
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Rzucamy monetę”
21.00 „Świat w ogniu” thriller
23.25 „Mordercza pogoda” dramat

6.00 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”

8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „Farma Clarkson's”
10.55 „Opuszczone budynki”
11.55 „Orły lombardu”
12.25 „Realna mistyka”
13.25 „Walka ekstrasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. „L.A.'s Finest”
18.00 S. „Ostre psy”
19.00 Głos Litwy
22.05 „Paradoks Cloverfield” thriller
00.35 S. „The Grand Tour”

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Szkoła komunikacji rodzic dziecko”
8.30 „Dzisiaj jest dużo pracy”
9.30 Kolory ogrodu
10.00 Pytanko
10.30 Rozmowy nad morzem
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 S. dok. „Cena imperium”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.00 „Łowca broni”
7.00 „Supermarket”
8.00 „Inny świat. Nepal”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Na dwóch końcach”

10.30 „Egas dugnas”
11.00 „Badacze składników McDonald's”
11.05 S. dok. „Wild Coasts”
12.00 S. dok. „Wielkie koty”
13.00 „Ostatni sprawiedliwy” dramat
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Twardziele”
16.00 „Magazyny wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „Przekroczyć linię”
20.00 „Turystyczny Litwin”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Formuła 1”
00.30 „Stacja szafująca” thriller

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Dzika”
9.00 S. „Teściowa i synowa”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Poza Rajem”
21.00 S. „Niewidomy detektyw”
22.45 „To mój chłopak” komedia
00.55 S. „Szczęśliwa Dolina”

06.30 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”

09.30 „Jubileusz Młodej”
13.00 Między ziemią a niebem
14.05 „Zagadkowe ważki” film dok.
15.10 „Szabla od komendanta” komediodramat
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Komisarz Alex”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Rolnik szuka żony”
23.25 „Też go kocham” komedia
01.25 „Sicario 2: Soldado” film fab.

06.40 „Bo we mnie jest seks” koncert
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.45 S. anim. „Olimpiada Bolka i Lolka”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.10 „Gaudi, wizjoner z Barcelony” film dok.
11.15 „Od ucha do ucha” filmy anim.
11.50 S. „Thierry Śmiałek”
13.05 „Świtez” film anim.
13.35 Tamte lata, tamte dni
14.15 Koncert
15.25 Dobry tytuł
15.55 „Czas mroku” dramat
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Diamenty są wieczne” film sensac.
23.10 Koncert
00.35 „Nazywam się Alfred Hitchcock” film dok.

07.00 „Panorama”
07.45 „Dzieje Mistrza Twardowskiego” baśń
09.25 „Słowo

na niedzielę”
09.30 „Jubileusz Młodej”
13.00 Między ziemią a niebem
14.10 „Kasia Sobczyk Nucę sobie...”
14.45 „62. KFPP w Opolu”
15.15 „Piłka nożna Betclic”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Tulipan”
19.30 Szansa na sukces. Opole 2025
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Stulecie Winnych”
22.20 „Żona dla Polaka”
23.15 „Miasto 44” dramat
01.20 „Tour de Pologne”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Było, nie minęło”
08.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
08.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Liturgia grekokatolicka z Katedry we Wrocławiu”
09.55 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”
10.00 S. „Dom”
11.35 „Hetman”
11.45 „Radio Powstańcze „Błyskawica”
11.50 „Powstanie Warszawskie w dokumentach” film dok.
12.40 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
12.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.40 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
13.55 S. dok. „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”
14.45 „Miejsce z historią”
15.00 „Ostatnia

akcja” komedia
16.25 „Historia na ten czas”
16.30 „Ojciec i Pasterz” film dok.
17.55 „Wojownicy czasu”
18.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
18.30 „Umrzeć za Warszawę” film dok.
19.20 „Prasa donosi”
19.30 S. „Cztery pancerni i pies”
20.20 „Historia na ten czas”
20.25 „Sierpień” film dok.
21.00 „Prasa donosi”
21.05 S. dok. „Niebezpieczne miasta”
22.00 „Konwój” film fab.
23.30 „Filip” film fab.
01.30 „Rzeź Woli” film dok.

00.00 Warto być ojcemMężczyzna – strażnik wiary w domu
00.15 Głos serca-Dym nad wodą
01.00 Odpowiedzialni za KościółPamięć o bohaterach wiecznie żywa
01.20 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
01.30 Czy udało się zabić prawdę
02.00 Słowo życia(Mt 14, 112) Śmierć Jana Chrzciciela
02.05 Świat w obrazach
02.10 Informacje dnia
02.30 17. Dziękczynienie w RodzinieMsza święta z Sanktuarium NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II w Toruniu
04.00 17. Dziękczynienie w RodzinieKoncert w wykonaniu góralskiego zespołu Akademia Ciupaga

05.30 Jubileusz Młodych w Rzymie-Czuwanie z Papieżem Leonem XIV
07.00 Mistrz i Katarzynka
08.00 Jestem Mamą-Domowe porządki
08.15 Mocni w WierzeKult Boga
08.40 O. Dyrektor Tadeusz Rydzik CSsR o pomocy dla Radia Maryja i TV TRWAM
08.50 RegaFran-ciszek Blachnicki – życie i dzieło
09.15 Promień z Fatimy
09.45 Ocalić od zapomnieniaBronisława Bukowiec
09.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie3 sierpnia 1944
10.00 Słowo życia(Lk 12, 1321) Gromadzić skarby przed Bogiem
10.05 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie
10.25 Święty na każdy dzień3 sierpnia, wspomnienie św. Lidii
10.30 Żywa nieć tradycji
11.00 Jubileusz Młodych w RzymieMsza święta pod przewodnictwem Papieża Leona XIV
14.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIVTransmisja z Placu św. Piotra
14.15 Papież Polak do RodakówApel Jasno-górski Częstochowa, 12 czerwca 1987 r.
15.00 Nie ma jak u Mamy
16.50 Święty na każdy dzień3 sierpnia, wspomnienie św. Lidii
16.55 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
17.00 Wieś to też Polska
18.00 Informacje dnia
18.10 Koncert życzeń
18.50 Mateczniki PolskościWarsztat Koronki Koniakow-

skiej w Koniakowie
19.00 Natura et HomoWyjątkowy gatunek
19.30 Sól ziemiWrodzony talent
19.55 Poczet Wielkich Polakówkról Jan III Sobieski
20.00 Anioł Pański
20.05 Informacje dnia
20.15 Rozmowy niedokończone
21.25 Święty na każdy dzień3 sierpnia, wspomnienie św. Lidii
21.30 Moja katolicka rodzinaŚw. Józefina Bakhita
22.00 Informacje dnia
22.20 Różaniec
22.50 Credo: Wiarę KościołaKtóry się począł z Ducha Świętego
23.00 Apel Jasno-górskiTransmisja z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
23.20 Informacje dnia
23.40 RetrospekcjaPrzykazania
23.45 Nie tylko Ulmowie Zofia Klemens, Katowice. Polacy ratujący Żydów
23.55 Święty na każdy dzień 3 sierpnia, wspomnienie św. Lidii

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Łowcy starych: renowacje
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Restauratorzy
20.00 Łowcy starych: renowacje
23.00 Zapomniane i upuszczone

6.30 Z Historią na Ty
6.45 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
7.00 „Kasztania-ki” film anim.
7.30 Rodzina (nie od) święta
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Sanatoria
8.45 Rozmowy niesymetryczne
9.15 Nowe spojrzenie
9.40 „Jerzy Stuhr. Sam ze sobą” film dok.
10.35 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.25 „Kasztania-ki” film anim.
11.35 Detektyw Literka
11.50 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
12.15 S. „Nad rozlewiskiem...”
13.00 Jesteśmy stąd
13.05 Litwa nieoczywista
13.25 Kulturalni PL
14.20 „Drogi do Kościoła. Kardynał Sigita Tamkevičius” film dok.
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.40 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Jesteśmy stąd
19.40 Daję słowo
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „War-to kochać”
21.50 „Rola życia”
22.15 Sanatoria
22.40 Reportaże TVP Wilno
23.05 S. „Na kłopoty...Bednarski”
00.00 Info Wilno

00.15 Studio Wilno
00.35 Wileński koncert życzeń

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska policja wodna”
11.30 S. „Morderstwo na północy”
12.25 Czego nie mówić.
12.30 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanne”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Dzieci tysiąclecia
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Narcos”
22.30 S. „Nieograniczony”
23.15 S. dok. „Invincible”
23.45 S. dok. „Anthony Bourdain. Fragmenty nieznanne”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”

16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Pani chłopka”
20.30 Od...do...
21.00 „Komisja miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Mała Italia” komedia
00.40 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Przepisy na dobre życie”
7.00 „Kto i dlaczego?”
7.30 „Tydzień”
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
12.00 Legendy
13.00 Gen ciekawości
13.30 Utworzono przez Čiurlionis.. K. Čiurlionis 150
14.00 Koncert życzeń
15.05 Nie mam tylu lat.
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Solsidan”
17.05 Dzień dobry, Litwa
19.00 Weranda
19.30 S. dok. „Ścieżki święte”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Eric Clapton. Życie w 12 barach” film dok.
23.50 Wizjonerzy
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Szef kuchni na farmie”
8.30 „Witajcie!”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Miłość

jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Szczęśliwy dom”
21.00 S. „Niedoskonałe geny”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Zatruta róża” thriller
00.30 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Ostatni gliniarz”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Opuszczone budynki”
16.00 S. „Ostatni gliniarz”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Listopad” thriller
23.05 „Projekt: Monster” thriller

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Pytanko
6.00 Cel podróży
6.30 24/7
7.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Grom z jasnego nieba”
11.00 S. „Stary”
12.30 Wybieram naukę
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter

16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. „Kochanie, oddzwonię”
17.00 S. dok. „Ameryka – wielka podróż”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. dok. „Cena imperium”
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Ela Šion”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Cel podróży
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.35 „Chicago Fire”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Specjalne doznania”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Kultura odpadów”
10.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
10.30 „Formuła 1”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 S. „Agent dyżurny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie piękniętej czaszki”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Dotrwać do trzydziestki”
20.00 S. „Mamuśki rządzą”
21.00 „Bez pamięci” film fab.
23.15 „Piła 4” film fab.

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Śledczy. W imieniu ofiary”
12.00 S. „Krymi-

nalne umysły"
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier-
 telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 „Wędruję w
 czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzo-
 li i Wyspy”
19.00 S. „Krymi-
 nalne umysły”
20.00 S. „Prawo
 i porządek”
21.00 S. „Kassandra”
22.50 S. „Śmier-
 telne tropiki”
23.55 „Niewido-
 my detektyw”
01.45 „Złoty Chłopiec”

05.45 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja
 Mszy Świętej z Sank-
 tuarium Matki Bożej
 na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 S. „Czter-
 dziestolatek”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komi-
 sarz Alex”
11.45 S. „Ojciec
 Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Maga-
 zyn Rolniczy”
13.50 „Zagadkowe
 ważki” film dok.
15.00 S. „Wichro-
 we wzgórze”
15.55 „Kolarstwo Tour
 de Pologne 2025”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to
 melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Nieznajoma”
22.10 „Tour de
 Pologne kroniki”
22.20 „Labirynt”
 film akcji
01.05 „Demonicz-
 ny uśmiech Jacka
 Nicholsona” film dok.

07.15 „Muzycz-
 ne poranki”
07.35 „Kino, któ-
 re zmienia”
08.05 „Tamte
 lata, tamte dni”
08.40 „Podró-
 że z historią”
09.25 „Od ucha do
 ucha” film anim.
10.00 S. „Blisko,
 coraz bliżej”
11.15 „Goodbye
 Rockefeller” film fab.
13.05 „Agatha Christie:
 w stulecie Herku-
 lesa Poirota i Miss
 Marple” film dok.
14.15 „Rawhi-
 de” western
15.20 „Syzyfowe
 prace” film obycz.
17.10 „Klub szachi-
 stów” film TVP
17.50 „Blisko,
 coraz bliżej”
19.15 Niedziela z...
20.15 S. dok. „The
 Sound of New York”
21.00 „Dykta-
 tor” film fab.
23.20 „Diamenty są
 wieczne” film sensac.
01.30 Koncert

07.00 „Panorama”
07.35 „Metodystki”
 film dok.
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie
 na śniadanie”
12.10 „Ola Polonia”
12.30 S. „Barwy
 szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Stule-
 cie Winnych”
14.20 Kiedyś to było...
14.55 „Polacy Światu”
15.05 „Kulturalni PL”
16.00 „Zakochaj
 się w Polsce”
16.30 „Program
 informacyjny 14.30”
17.00 „Królowie”
17.30 S. „Barwy
 szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów.

Krzyżówka”
18.50 „Te-
 leexpress Extra”
19.15 „Korona
 Gór Polsk”
19.45 „Panorama”
20.00 „Polacy Światu”
20.10 Nad Niemnem.
 Za wschodnią granicą
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
23.05 „Przeżyj to
 sam, czyli przeboje
 z przebojami”
00.10 „Panorama”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Było, nie minęło”
08.25 „Powstanie War-
 szawskie dzień po dniu”
08.35 S. „Czas honoru”
09.20 „Lena na
 Bałkanach”
09.45 „W kotle historii”
10.10 „Historia
 Polski” film dok.
10.55 S. dok. „Białoczer-
 woni historie niezwykłe”
11.10 S. dok. „En-
 cyklopedia II woj-
 ny światowej”
11.30 „Myśliciele”
11.35 S. „Pole niczyje”
12.35 „Na tropie przy-
 praw. Pikantnie i słodko”
13.00 „Szlakiem
 miejsc niezwykłych”
13.15 S. dok. „Rozkwit
 bałkańskich miast”
14.05 „Podró-
 że z historią”
14.35 S. dok. „Życio-
 dajne rzeki Półwy-
 spu Iberyjskiego”
15.25 „Dziewczy-
 ny” film dok.
15.50 „Mój ka-
 nał” film dok.
16.30 S. „Koro-
 na królów”
16.55 „Poczet Wiel-
 kich Hetmanów”
17.15 S. dok. „Sen-
 sacje XX wieku”
18.00 „Powstanie War-
 szawskie dzień po dniu”
18.05 „Radio Powstań-
 cze „Błyskawica”
18.10 „Historia
 Polski” film dok.

18.55 „Szlakiem
 miejsc niezwykłych”
19.00 S. dok. „Wiel-
 cy polscy wynal-
 azcy w II RP”
19.20 „Ex Libris”
19.40 „Flesz historii”
20.00 S. „Czas honoru”
20.45 „Powstanie War-
 szawskie dzień po dniu”
20.50 „Res Poloniae”
21.15 „Radio Powstań-
 cze „Błyskawica”
21.20 S. dok. „Zapo-
 mniane szlaki piel-
 grzymkowe Europy”
22.10 „Rzeź
 Woli” film dok.
23.00 „Był taki dzień”
23.05 „Testament
 Żurowskiego” film dok.
23.55 S. dok. „Nie-
 bezpieczne miasta”
00.50 „Polska i świat
 z historią w tle”

06.30 Odpowie-
 dzialni za Kościół
07.00 Kielce 1946.
 Zbrodnia z rosyjskie-
 go scenariusza
08.50 Święty na
 każdy dzień
08.55 Kartka z
 kalendarza powsta-
 nie warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to
 też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Muzyczne chwile
10.30 Moja kato-
 licka rodzina
10.55 Święty na
 każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy
 niedokończone
12.20 Mateczni-
 ki Polskości
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Droga
 Ojca Łukasza
14.00 Jan Ledóchow-
 ski. Część druga:
 katolik i polityka
14.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile

15.30 Orędowniczka
 w codzienności
16.00 ... na bezdrożach
 tożsamości. Chaco
16.50 Ma się
 rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktu-
 aria polskie
17.30 Porady me-
 dyczne bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet wiel-
 kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy
 niedokończone
20.25 Święty na
 każdy dzień
20.30 Poznaje-
 my Polskę
20.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 7 sakramen-
 tów Kościoła
22.00 Apel
 Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
 punkt widzenia
23.00 Z wędką nad
 wodę w Polskę i świat
23.30 Gość
 oczekiwany

7.00 Fani czte-
 rech kółek
9.00 Jak to działa?
9.30 Jak oni to robią?
10.00 Klasyczne
 samochody
11.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czte-
 rech kółek
14.00 Życie z wła-
 snego źródła ener-
 gii elektrycznej
17.00 Jak to
 jest zrobione
18.00 Fani czte-
 rech kółek
19.00 Jak to jest
 zrobione?
20.00 Fani czte-
 rech kółek
21.00 Show
 przetrwania
22.00 Nagi instynkt
 przetrwania

2-latek zagryzł jadowitą kobrę

Niecodzienna historia z północnych Indii. Do zdarzenia doszło w północnym stanie Bihar. Mały Govind Kumar akurat bawił się przed domem. W pewnym momencie wokół jego ręki owinęła się kobra, jeden z najbardziej jadowitych węży występujących w Indiach. Zanim dorośli zdążyli zareagować, chłopiec instynktownie ugryzł węża z całej siły, zabijając go na miejscu. Po incydencie dwulatek stracił przytomność i natychmiast został przewieziony do szpitala. Lekarze określili jego stan jako ciężki, jednak dzięki szybkiej interwencji medycznej dziecko przeżyło. Obecnie chłopiec jest w stanie stabilnym, ale pozostaje pod ścisłą obserwacją lekarzy.

Fot. Freepik.com

Ptaki atakują klientów restauracji

Ptaki atakują turystów w ogródkach restauracyjnych w centrum Porto w Portugalii. Najbardziej agresywne są mewy i gołębie. Biolog prof. Adriano Bordalo e Sa zauważa, że może to stwarzać poważne ryzyko dla zdrowia publicznego.

Kilkakrotnie w lipcu w centrum Porto dochodziło do scen znanych z dreszczowca Alfreda Hitchcocka „Ptaki”. Jak twierdzą lokalni restauratorzy, ptaki drażni i prowokuje „duża ilość konsumentów spożywających posiłki na świeżym powietrzu”. Przyznają, że najczęściej próby wykradania ze stołów żywności w ogródkach restauracyjnych podejmują gołębie. - Kilka dni temu jeden z nich uskutečnił lot nad stołem w celu kradzieży 300-gramowego kotlecia. Wprawdzie poderwał go z talerza, ale po chwili spadł z nim na ziemię, bo zdobycz okazała się za ciężka podczas ucieczki - powiedział właściciel restauracji A Brasa w Porto, odnotowując liczne skargi klientów zirytowanych napastliwymi ptakami.

Turyści oszukiwani na „ekskluzywnym” winie

Dla wielu turystów kolacja w klimatycznej restauracji na południu Europy to jeden z najważniejszych punktów urlopu. Niestety, coraz częściej romantyczny wieczór może zamienić się w przykrą niespodziankę. W popularnych kurortach Hiszpanii, Włoch czy Francji restauratorzy sięgają po stary, lecz wyjątkowo perfidny trik – tzw. „repotting”. Polega on na zbieraniu resztek win pozostawionych przez klientów. Mechanizm oszustwa jest prosty, ale skuteczny. Po zakończonym posiłku kelnerzy zbierają niedopite kieliszki i butelki z różnych stolików, przelewają pozostałości do nieoznakowanych butelek, a następnie oferują je kolejnym klientom.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Kino pod gwiazdami zmieniło się w kino w deszczu Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA